

ALVDAL KOMMUNE

Årsbudsjett

2014

- Tekst (beslutningsgrunnlag)
- Behandling og vedtak i kommunestyret
- Obligatoriske budsjettskjema - investering og drift

Innhold - tekstdelen

2.1 Trekk ved Alvdalssamfunnet.....	5
2.1.1 Befolkningsutvikling og -sammensetning.....	5
2.1.2 Boligbygging.....	5
2.1.3 Arbeidsliv/pendling.....	5
2.1.4 Flytting.....	6
2.2 Kommunen som utviklingsaktør og tilrettelegger.....	6
2.2.1 Overordnet planarbeid.....	6
2.2.3 Næringsutvikling.....	10
Alvdal kommune har ikke ansatte som utelukkende jobber med næringsutvikling. I egen organisasjon er det i hovedsak rådmann og assisterende rådmann som har tatt seg av saker relatert til næringsutvikling. I noen tilfeller er det kjøpt ekstern kompetanse, blant annet fra Vingelen Utvikling, for å følge opp enkeltsaker.....	10
2.2.4 Frivillighet.....	10
3 Kommuneøkonomien.....	11
3.1 Budsjettforutsetninger.....	11
3.1.1 Rådmannens og Statens budsjettforutsetninger.....	11
3.1.1.1 Lønns- og prisvekst, pensjonspremie, premieavvik og arbeidsgiveravgift.....	11
3.1.1.2 Inntektssystemet - frie inntekter.....	11
3.1.1.3 Andre tilskudd og refusjonsordninger.....	12
3.1.1.4 Fra den avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014.....	13
3.1.1.5 Egenandeler, gebyrer etc.....	15
3.1.2 Andre inntekter.....	15
3.1.2.1 Konesjonskraft.....	15
3.1.2.2 Konesjonsavgift/kraftfond.....	16
3.1.2.3 Næringsfondet.....	16
3.1.2.4 Eiendomsskatt.....	16
3.1.3 Gjeld, renter og avdrag.....	16
3.1.4 Likviditet og fondsmidler.....	17
3.2 Driftsbudsjettet.....	17
3.3 Investeringsbudsjettet.....	19
4 Enhetene - drift.....	22
4.1 Steigen barneskole.....	22
4.3 Alvdal ungdomsskole.....	26
Budsjettramme.....	26
4.4 Helse.....	28
4.5 NAV sosial.....	30
4.6 Pleie, omsorg og rehabilitering (PRO).....	33
4.7 Landbruk og miljø.....	36
4.8 Kultur.....	38
4.9 Kommunalteknikk.....	40
Budsjettramme.....	40
4.10 Plassen barnehage.....	42
4.11 Øwretun barnehage.....	44
4.12 Serviceenheten.....	46
4.13 Diverse.....	48
4.14 Interkommunale virksomheter der Alvdal kommune deltar.....	49

Innledning

Rådmannen legger med dette fram sitt forslag til budsjett 2014 for Alvdal kommune. Budsjettforslaget tar utgangspunkt i statsbudsjettets føringer, kommunens overordnede styringsverktøy som kommuneplanen, økonomiplanen for 2014-2017, overordnet styringskort samt inneværende års opprinnelige budsjett og årets justerte budsjett.

Den rød-grønne regjeringen la sitt forslag til statsbudsjett for 2014 fram den 14. oktober, mens den nye regjeringen la sitt forslag til endringer fram den 8. november. Dette er viktige grunnlag for rådmannens utarbeidelse av kommunens budsjett for neste år. Det er i statsbudsjettet våre inntektsrammer legges i tillegg til at det gis føringer for endringer av tjenesteomfang og kvalitet.

I forhold til opprinnelig budsjett 2013 har Alvdal kommune en økning i skatt, rammetilskudd og eiendomsskatt på tilsammen 11,7 mill kroner for budsjett 2014. Av dette utgjør 7,2 mill kr skatt og rammetilskudd. I tillegg blir det innført utvidet og forhøyet eiendomsskatt på private eiendommer, samt en nytaksering på verker og bruk fra og med 2014. Økning i eiendomsskatt er beregnet til kr 5,3 mill i forhold til opprinnelig 2013-budsjett. På den annen side antas konsesjonsinntekten å gå ned med 0,8 mill. kr fra opprinnelig 2013-budsjett. Likevel er det en betydelig inntektsvekst for Alvdal kommune for året 2014.

I økonomiplanen legges det opp til betydelige investeringer. Investering knyttet til nytt bygg for tjenesten for funksjonshemmede, med en investeringsramme på kr 52. 0 mill, er igangsatt, og vil i hovedsak bli gjennomført i 2014, med planlagt ferdigstillelse i 2015. I tråd med økonomiplanen 2014 – 2017, planlegges det nytt skolebygg i 2016 – 2017, med en foreløpig kostnadsramme på 100 mill kroner. En forutsetning for at kommunen skal kunne ha økonomisk grunnlag for disse investeringene, er at driftsnivået ikke økes utover at det vil være tilstrekkelige marginer for å håndtere framtidige økte rente – og avdragskostnader.

I rådmannens forslag til budsjett 2014, legges det til grunn en avsetning til disposisjonsfond på kr 2,75 mill. samt en tilbakeføring til disposisjonsfond på kr 1,6 mill., samlet kr 4,35 mill. Tatt i betraktning en betydelig inntektsøkning for 2014, burde denne avsetningen vært større. Dette tyder på at kommunens driftsnivå på er noe i overkant av hva det burde være. Det råder også en usikkerhet knyttet til budsjett for PRO. Skal budsjett 2014 for PRO være realistisk, innbefatter dette en driftsreduksjon på om lag 800.000 kr. Som et ledd i en reduksjon av antall institusjonsplasser, bør likevel dette være realistisk, men vil kreve en helhetlig organisatorisk gjennomgang av institusjonsdriften tidlig i året 2014.

Målstyring for kommunens drift er satt i fokus i budsjettdokumentet 2014. Det vil alltid være en pedagogisk øvelse å kunne se og ikke minst drive politisk styring av tjenesteytingen på bakgrunn av en budsjettprosess. For leseren av dokumentet vil det viktige budskapet være at de mål som her er lagt til grunn for tjenesteytingen, er vurdert som realistiske sett i forhold til de økonomiske rammer som blir lagt til grunn fra kommunestyret. Målstyringen vil også kreve systematiske gjennomføringer av bruker og medarbeiderundersøkelser. For Alvdal kommune er dette et viktig skritt i målrettingen av arbeidet og bruk av kommunens personlige og økonomiske ressurser.

Fokusområder 2014

Alvdal kommune har innført Lean som et tiltak og en grunnleggende filosofi i virksomhetens kontinuerlige forbedringsarbeid mht tjenesteproduksjon. Lean er i all hovedsak basert på

Årsbudsjett 2014

---

medarbeiderskap, dvs utviklingstiltak og endringer skal være basert på, og forankret i medarbeidernes kompetanse. Dette gir medvirkning fra de ansatte og bygger og videreutvikler en god kultur. Ideen med Lean er å på en best og mest mulig måte drive en tjenesteyting som loven tilsier, og brukerne etterspør, på en så enkel og ressurseffektiv måte som mulig. Det er gjennomført opplæring av et veilederkorps som skal bistå enhetene i ulike forbedringsprosjekter i tiden som kommer. Lean er ikke tenkt som prosjekt, men som en «evigvarende» arbeidsmetodikk som skal gjenspeile kommunens framtidige endrings og utviklingsarbeid.

Internkontroll

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) sier at virksomheter plikter å sørge for systematisk oppfølging av krav regelverket stiller til HMS den enkelte virksomhet. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Hensikten med systemet er å sikre at problemer oppdages og tas hånd om i tide. Internkontroll er kvalitetssikring. Alvdal kommune har internkontrollsystem i dag. Utfordringen er imidlertid at systemet er gått ut på dato, og lite egnet til helhetlig kontroll og oversikt. Det planlegges derfor anskaffelse og intergrering at nytt digitalt internkontrollsystem. Selve anskaffelseskostnaden av programmet er beskjeden, men oppbygging og implementering av programmet i daglig drift vil være betydelig. Tiltaket vil imidlertid være med på å sikre kvalitet og sikkerhet for brukere av kommunale tjenester.

Prosjektledelse / Styring / Framdrift

Spesielt det siste året har vært preget av redusert bemanning innen enhet kommunalteknikk. Dette har gitt utslag i redusert kapasitet på styring og oppfølging av flere prosjekter. Kommunen har nå lytes å ansette ny kompetanse på området, men vil i 2014 sette et økt fokus på systematikken rundt prosjektstyring og oppfølging. Området er komplekst, og ikke minst setter lov om offentlige anskaffelser, samt ny plan og bygningslov, store krav til hvordan prosjekter gjennomføres. I tillegg til å ha kompetanse, bør kommunen også i større grad ta i bruk prosessstyringsverktøy som letter dette arbeidet.

Folkehelse

I rådmannens forslag til budsjett, legges det til grunn en betydelig satsning innen folkehelse. I tillegg til styrking av helsestasjonstjenesten over statsbudsjettet, foreslår rådmannen en ekstra bevilgning rettet mot Alvdal friskliv. Den helhetlige tanken er oppretting av en frisklivssentral der både kommunen og Alvdal friskliv inngår en samarbeidsavtale.

Økte avgifter og eiendomsskatt

Avgifts- og eiendomsskattenivået i Alvdal har vært lavt sammenlignet med andre kommuner. I hovedsak har dette skyldtes lave gebyrer på vann og avløp, samt lav takst og geografisk avgrensning for eiendomsskatt. Begge disse forholdene endres neste år. For å hindre et negativt driftsresultat innen selvkostområdet avløp, har man vært nødt til å oppjustere gebyrene på dette området. For enkelte innbyggere vil denne økningen i kommunale skatter og gebyrer kunne oppleves som betydelige. Rådmannen tilrår derfor at det gjeninnføres fire betalingsterminer på kommunale avgifter og eiendomsskatt.

Alvdal 28.11.2013

Erling Straalberg
Rådmann

2 Alvdalssamfunnet

2.1 Trekk ved Alvdalssamfunnet

2.1.1 Befolkningsutvikling og -sammensetning

Antall innbyggere bosatt i Alvdal kommune er viktig med hensyn til størrelsen på skatt og rammetilskudd som tilfaller Alvdal kommune. Alderssammensetningen, det vil si antall personer i ulike aldersgrupper, er også viktig både for uttellingen i rammetilskuddet og for skatt. Skal kommunen klare å opprettholde et tilsvarende tjenestetilbud som i dag er det av stor betydning at befolkningstallet ikke synker nevneverdig. Alvdal har i mange år hatt et stabilt folketall på omkring 2.400, noen år litt under 2.400 og andre år litt over. Pr. 1. januar 2013 var det 2.449 personer registrert i folkeregisteret som bosatt i Alvdal. Tabellen under viser befolkningsutvikling og sammensetning i ulike aldersgruppe de siste 3 år.

Befolkningen i Alvdal etter aldersgrupper:

	Totalt	0-5 år	6-15 år	16-66 år	67-79 år	80-89 år	89 år -
Pr 01.01.11	2 445	171	325	1 523	247	156	23
Pr 01.01.12	2 431	169	324	1 516	247	146	29
Pr 01.01.13	2 449	183	327	1 523	246	141	29

2.1.2 Boligbygging

År	Antall tillatelser for oppføring av nye bolighus
2007	12
2008	12
2009	6
2010	7
2011	4
2012	5

Tabellen viser hvor mange tillatelser som ble gitt for oppføring av nye bolighus i perioden 2007-2012. Tallet kan gi en indikasjon på aktivitet i bygningsbransjen og si noe om behovet for disponible tomter. Husbyggingen har fulgt de økonomiske konjunktorene så langt på 2000-tallet. Tallene sier imidlertid ikke noe om hvor avgjørende plassering, pris og øvrig infrastruktur vil være for utbyggingstempo.

2.1.3 Arbeidsliv/pendling

Tall hentet fra KOSTRA for pendling tar utgangspunkt i befolkningen mellom 20 og 66 år.

År	Antall pendlere fra Alvdal	% av befolkning som pendler	Antall som arbeidet i Alvdal	Antall sysselsatte i alt
2008	385	29,3 %	929	1314
2009	394	29,7 %	932	1326
2010	424	31,6 %	917	1341
2011	404	30,5 %	921	1325
2012	407	31,1 %	901	1308

Årsbudsjett 2014

Hovedvekten av de som pendler, pendler til lokalt regionsenter, Tynset. (Ca 60-70 % av alle pendlere). Dersom man sammenligner pendlerstatistikk med flyttemønster kan en se antydninger til at flytting skjer til de områdene som pendlingen er størst.

År	Arb.ledige u. 19 år	Arb.ledige 20-24 år	Arb.ledige totalt
Sept 2008	0	0	6
Sept 2009	0	1	4
Sept 2010	2	5	22
Sept 2011	1	3	18
Sept 2012	0	4	10
Sept 2013	0	3	10

Tallene viser en stabil trend i antall arbeidsledighet det siste året, totalt. Det er fortsatt grunn til å ha fokus på å få unge folk inn i arbeid.

2.1.4 Flytting

	Innflytting	Utflytting	Netto innflytting
2007	88	105	-17
2008	64	83	-19
2009	104	73	31
2010	114	109	5
2011	86	97	-11
2012	92	79	13

Tallene viser at utviklingen i 2008, 2009 og 2010 var positiv, mens tallene for 2011 er negative. I 2012 var utviklingen igjen positiv. Det fremkommer også av statistikken at det er forholdsvis mange som flytter inn og ut av kommunen hvert år. Ser man videre på tallene skjer flyttingen hovedsakelig fra kommunen til regionale befolkningsentra. For den langsiktige utviklinga vil det være like viktig for kommunen å hindre fraflytting som å legge til rette for tilflytting.

2.2 Kommunen som utviklingsaktør og tilrettelegger

2.2.1 Overordnet planarbeid

Kommuneplan

Gjeldende kommuneplan for Alvdal ble vedtatt i 2009. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsverktøy hva gjelder utvikling og arealbruk for kommunen som helhet. Dette skal sees i et perspektiv der den økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen samordnes. En kommuneplan består av en tekstdel (samfunnsdel) og en arealdel. Tekstdelen er det overordnede dokumentet, og vil være det styrende dokumentet i planen. Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende, og gjenspeiler kommuneplanens tekstdel i form av kart over de arealer der ønsket utvikling er tegnet ned. Kommuneplanens arealdel vedtatt i 2009 dekker hele kommunens arealer bortsett fra området ved Savalen, og arealet som ny kommunedelplan Alvdal Tettsted ble vedtatt for 29.09.11. For området ved Savalen er det igangsatt arbeid med utarbeidelse av en felles kommunedelplan for Alvdal og Tynset. Kommuneplanens samfunnsdel gir følgende mål:

- Alvdal skal i perioden 2007 – 2020 ha en moderat og jevn stigning i folketallet, tilsvarende 0 – 0,5 % pr. år eller 0 – 12 innbyggere pr. år.

Årsbudsjett 2014

- Alvdal skal styrke sin nåværende rolle i det regionale arbeidsmarkedet, med videre utvikling av arbeidsplasser innenfor næringsmiddelindustri og treforedling / trebearbeiding.
- Det skal oppmuntres til kreativitet, initiativ og idéer; blant annet til utvikling av andre og nye typer arbeidsplasser.
- Alvdal skal øke produksjonen innenfor tradisjonelt landbruk og nye produksjoner, der mjølkeproduksjon fortsatt skal være bærebjelken. Det skal legges til rette for å utvikle nye tilleggsnæringer, for eksempel innenfor opplevelsesturisme og reiseliv. Landbrukets betydning med tanke på å opprettholde kulturlandskap og lokal identitet skal tydeliggjøres.
- I Alvdal skal det være tilstrekkelig tilgang på boliger eller boligtomter som dekker alle typer boligbehov. Gode og varierte bomuligheter skal tydeliggjøres som et fortrinn.
- Alvdal skal ha en kommunal tjenesteyting som gir gode rammer for bosetting og ytterligere vekst.
- Alvdals status som trygt lokalsamfunn, samt erkjennelsen av hva en slik status innebærer i praksis, skal videreutvikles og styrkes.
- Alvdal skal ha et rikt og allsidig organisasjonsliv der det legges vekt på at alle kan delta. Rapporter år etter år som viser at Nord-Østerdalskommunene og Alvdal scorer høyest på trivsel og levekår i Hedmark bør legges vekt på for å gjøre Alvdal attraktivt. Det må legges vekt på at friluftsliv, idrett, musikk og øvrig kulturliv har gode anlegg og gode arbeidsforhold med basis i frivillig innsats, at det stimuleres til massedeltakelse, og at dette virker forebyggende på både fysisk og psykisk helse.
- Det skal arbeides aktivt for å etablere Alvdal som en merkevare innenfor reiseliv. Alle de positive kvalitetene ved lokalsamfunnet Alvdal skal synliggjøres i større grad. Det er stedet og merkevaren Alvdal som skal utvikles og markedsføres som reisemål.
- Satsingen på reiseliv skal styrke tettstedet Alvdal, herunder detaljhandel og servicetilbud i sentrum. Nær tilknytning til tettstedet skal være et fortrinn for reiselivssatsingen. Det skal legges opp til løsninger som er kompakte, med korte avstander mellom ulike tilbud.
- Utvikling av reiselivsprodukter skal skje med basis i lokal historie og kultur, samt lokale natur- og kulturlandskapsressurser. Kjell Aukrust's arbeider symboliserer og formidler "folkesjela" i Alvdal på en treffende måte og bør derfor brukes aktivt for å utvikle merkevaren Alvdal og ulike opplevelseskvaliteter.
- Videre satsing på reiseliv skal bygge opp omkring eksisterende reiselivstilbud i Alvdal som for eksempel Aukrustsenteret. Samtidig skal det stimuleres til etablering av nye aktivitets- og opplevelsestilbud.
- Reiseliv som tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk skal videreutvikles.

Årsbudsjett 2014

- Det skal tilrettelegges bedre for fritidsfiske og utnyttelse av utmarksressurser i Alvdal.
- Antall overnattingsplasser i Alvdal skal økes.
- Antall fritidsboliger skal økes, og skal etableres på en slik måte at de inngår som en integrert del av det totale reiselivstilbudet i Alvdal.
- Avgjørelser og valg som har betydning for hvordan natur- og ressursgrunnlaget i Alvdal forvaltes, skal baseres på langsiktighet, helhetstenkning og kunnskap, herunder miljø- og klimahensyn.
- Alvdal skal ta et særlig forvaltningsansvar for villreinstammen i Alvdal Vestfjell. I leve- og influensområdet skal hensynet til villrein og øvrig biologisk mangfold prioriteres høyt.
- Kulturarven skal forvaltes på en slik måte at arven blir tatt vare på og brakt videre. Alvdal skal bruke sin kulturarv aktivt som en ressurs for verdiskaping og lokalsamfunnsutvikling. Kunnskapen om Alvdals kulturarv skal utvikles og spres.
- Dyrket mark skal forvaltes på en langsiktig og bærekraftig måte. I planperioden ønskes minst mulig dyrka mark omdisponert til andre formål.
- En ønsker et fortsatt åpent kulturlandskap og aktive seterbruk, blant annet som grunnleggende elementer i utvikling av et reiseliv basert på opplevelsesturisme.
- I Alvdals arealforvaltning skal det være høy bevissthet om den geologiske historien, herunder sammenhenger mellom geologi, landskapsformer og flora.
- En tilstrekkelig andel av Alvdals totale grusressurser skal benyttes til å dekke kommunens og regionens behov for grus som nødvendig byggeråstoff.
- I forvaltningen av Alvdals vassdrag skal det være høy bevissthet om vassdragenes flerbruksverdi; herunder landskapselement, ressurs for rekreasjon / friluftsliv, energiproduksjon, vannforsyning, biologisk mangfold m.v.
- Potensialet for å dekke deler av det framtidige behovet for kraft ved mikro- og minikraftverk skal utredes og vurderes.
- Kommunens planarbeid skal ha en langsiktig strategi for gjennomfartsåre i bygda.

Kommunedelplan for Alvdal Tettsted.

Kommunestyret vedtok 29.09.11 kommunedelplan for Alvdal Tettsted. Planens overordnede målsetninger er:

- Alvdal tettsted er et attraktivt bygdesenter både for bosetting og etablering av arbeidsplasser.
- Steia handelssentrum er styrket gjennom handel, service, boområder og fritidsaktiviteter.
- Aksen Grindegga – Steia – Steimosletta (det sentrumsnære området) er styrket gjennom helhetlige grep med hensyn til etablering og kommunikasjon.

Kommunedelplan for klima og energi.

Kommunestyret vedtok 27.05.10 kommunedelplan for klima og energi. Hovedmålsettingen for planen er en reduksjon av klimagassutslippene med 8600 tonn CO₂-ekvivalenter i Alvdal innen 2020. Det opprettes et klima- og energifond som har til formål å finansiere klima- og energitiltak på kommunale anlegg. Rådmannen er delegert myndigheten til bruk av fondet ut fra gjeldende klimaplan. Kommunestyret avsetter ved budsjettbehandlingen det enkelte år midler til fondet. Målet er å avsette én prosent av vedtatt skatteanslag for det enkelte år. Tiltaksdelen ble revidert første gang i forbindelse med utarbeidelse av budsjett 2011. Alvdal kommune er godkjent Miljøfyrtårn kommune.

Økonomiplan

Som et overordnet styringsdokument for kommunens virksomhet, legges økonomiplanen til grunn. Alvdal kommune behandler og vedtar økonomiplanen i juni. Økonomiplanen rulleres hvert år. Den gjeldende økonomiplan ble vedtatt i kommunestyret den 20.06.2013.

Økonomiplanen omfatter hele kommunens virksomhet og gir en oversikt over forventede inntekter, utgifter og prioriterte oppgaver i en planperiode på 4 år (8 år). Som grunnlag for økonomiplanen legges kommuneproposisjonen som regjeringen legger fram i mai. I denne gir regjeringen sterke og pålitelige signaler om neste års inntekter for kommunene og hvilke endringstiltak regjeringen går inn for.

Hensikten med økonomiplanen er å beskrive kommunens satsningsområder i årene framover, hvilke prioriteringer som er ønskelige og hva som er den økonomiske konsekvens av dette. Samtidig skal planen gi et uttrykk for hva som er realistisk tjenestenivå og dermed økonomisk ramme for kommunen. Økonomiplanen er et viktig grunnlag for arbeidet med neste års budsjett. En viktig del av gjeldende økonomiplan er omstillingsprosessen i 2012.

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

Planen inneholder en tematisk og helhetlig beskrivelse av ønsket utvikling hva gjelder idrett og friluftsliv. Tilrettelegging av fysisk aktivitet for alle grupper i befolkningen er vektlagt i planen. Planen er gjeldende for perioden 2004 – 2008, det er ikke gjennomført rullering de senere år. Handlingsplanen for anlegg ble rullert i januar 2012.

Andre viktige tema-/virksomhetsplaner:

- Handlingsplan for landbruket i Alvdal.
- Rehabiliteringsplan for Alvdal kommune
- Alvdal, en trygg, skapende og framtidsetta læringsarena for alle.
- Plan for IKT i grunnskolen i Alvdal, 2008 – 2011.
- Arkivplan fra 2008.
- Psykiatriplan 2012 – 2015
- Interkommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan, samt rusmiddelpolitisk tiltaksplan fra 2010.
- Beredskapsplan/ Kriseplan

2.2.2 Regionalt samarbeid

Alvdal kommune er medlem i Regionrådet for Fjellregionen. Dette koster i 2013 kr 50 pr. innbygger, dvs. ca. 122.000 kr.

Årsbudsjett 2014

Regionrådet for Fjellregionen er en viktig interkommunal møteplass, der politisk ledelse i alle kommunene i regionen kommer sammen og møtes jevnlig. Dette har vært medvirkende årsak til at regionen har kommet opp med mange gode interkommunale samarbeidsløsninger de siste årene. Det er også en viktig møteplass der viktige utviklingsoppgaver tas tak i.

Hovedprioriteringene til Regionrådet er:

- Næringsutvikling
- Rekruttering
- Kompetanseutvikling
- Infrastruktur

Det er satt i gang regionale tiltak under flere av disse områdene. Det jobbes med næringsutvikling gjennom det store Interreg-prosjektet "Hjertet i Skandinavia", satsing på småfæringen gjennom midlene som tidligere gikk til Bioforsk Sæther og det er arbeidet for å tilrettelegge for en felles førstelinjetjeneste for næringsutvikling i regionen. Dette for å nevne noe.

Infrastruktur er det aller viktigste satsningsområdet til Regionrådet, der svært mye tid og ressurser går med til å drive lobbyvirksomhet først og fremst for RV3 og Rørosbanen, men også for Røros flyplass og en mulig framtidig høghastighetsbane gjennom Østerdalen.

I tillegg til dette deltar Alvdal kommune gjennom Regionrådet for Fjellregionen i følgende forum:

- Partnerskap for reiseliv i Hedmark
- Regionalt partnerskap (Hedmark fylkeskommune, fylkesmannen i Hedmark, Høgskolen i Hedmark, Innovasjon Norge, Statens Vegvesen, regionrådene m. fl.)
- Det store Fjellregionsamarbeidet (samarbeid om fjellpolitikk mellom fjellregionene i Hedmark, Oppland, Sogn og Fjordane, Telemark og Buskerud).
- Euromontana (internasjonalt fjellregionsamarbeid).

Dette er forum der en både har mulighet til å påvirke sentrale beslutningstagere, og i Euromontana til å høste erfaringer. Disse forumene er delvis ikke åpne for deltagelse av enkeltkommuner, og delvis ville det blitt for krevende å delta som enkeltkommune.

2.2.3 Næringsutvikling

Alvdal kommune har ikke ansatte som utelukkende jobber med næringsutvikling. I egen organisasjon er det i hovedsak rådmann og assisterende rådmann som har tatt seg av saker relatert til næringsutvikling. I noen tilfeller er det kjøpt ekstern kompetanse, blant annet fra Vingelen Utvikling, for å følge opp enkeltsaker.

Medlemskommunene i Fjellregionen har, med unntak av Holtålen kommune, vedtatt å ansette to medarbeidere innen næringsarbeid der den ene skal ha kontor på Tynset og den andre på Røros. Plattformen for næringsarbeidet skal være strategisk næringsplan og saksutredningen fra rådmannsforumet, mens det operative lederansvaret skal ligge hos regionrådsgiveren.

2.2.4 Frivillighet

I Alvdal er det om lag 80 ulike lag og foreninger. Arbeidet som utføres i lag og foreninger spiller en meget stor rolle for det totale kulturtilbudet i kommunen. Bare innen musikk og idrett er det over 20 ulike foreninger. Blant disse kan nevnes flere sangkor, musikkorps, idrettslaget, skytterlaget og turforeningen som til sammen har en formidabel medlemsmasse. I

Årsbudsjett 2014

tillegg til den kulturelle betydningen av disse foreningene, er det verdt å peke på den betydning som disse utgjør med tanke på bokkvalitet og sosiale nettverk i kommunen.

3 Kommuneøkonomien

3.1 Budsjettforutsetninger

3.1.1 Rådmannens og Statens budsjettforutsetninger

3.1.1.1 Lønns- og prisvekst, pensjonspremie, premieavvik og arbeidsgiveravgift

Lønnsvekst:

I 2014 er det såkalt hovedoppgjør for partene i arbeidslivet. Rådmannen har lagt til grunn en lønnsvekst neste år på 3,0 % (virkning fra 1. mai), som tilsvarer en helårsvirkning på 4,5 % økning. I likhet med i budsjettet for 2013 avsetter rådmannen midler på "sentral post" til neste års lønnsoppgjør. Sist det var såkalt hovedoppgjør, i 2012, kostet lønnsoppgjøret 3,7 mill. kr. I opprinnelig 2013-budsjett var det avsatt 2,2 mill. kr. til årets lønnsoppgjør. Dette beløp forutsetter rådmannen videreført som avsatt til 2014-oppgjøret med et tillegg på 1,6 mill. kr. Den totale avsetningen blir dermed 3,8 mill. kr. Det er lagt inn full kompensasjon i enhetenes budsjetttrammer for helårsvirkning i 2014 av lønnsoppgjøret i 2013. I sum utgjør dette kr 1.091.000.

Prisvekst:

Rådmannen legger til grunn en gjennomsnittlig prisvekst på kjøp av varer og tjenester på 2,0 %. Enhetenes budsjetttrammer er tilført kr 967.000 til dekning av prisvekst i 2014.

Pensjonspremie og premieavvik:

Alvdal kommune bruker 2 pensjonskasser; Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK). Lærerne er medlemmer i sistnevnte. De øvrige ansatte er medlemmer i KLP. KLP har differensierte premiesatser for disse gruppene: 1) Leger og sjukepleiere, 2) folkevalgte og 3) øvrige ansatte.

Mottatt prognose fra KLP for 2014 viser en forventet økning i premien på hele 5,1 %-poeng fra inneværende års korrigerede premie og 3,9 %-poeng fra årets opprinnelige budsjett. Økningen utgjør kr 3,4 mill. i forhold til opprinnelig 2013-budsjett og kr 4,6 mill. i forhold til korrigeret 2013-budsjett. Fra SPK er det meldt om en økning i premien på 0,94 %-poeng, fra 11,31 % til 12,25 %.

Kommunestyret har vedtatt at premieavviket ikke skal amortiseres over mer enn 1 år. Premieavviket føres dermed i sin helhet som inntekt/utgift det enkelte år. Positivt premieavvik føres som inntekt det år det oppstår og avsettes til «bundet» disposisjonsfond. Avviket føres opp som utgift neste år og finansieres da med fjorårets fondsavsetning.

Arbeidsgiveravgift:

Alvdal kommune tilhører sone 3 der avgiftssatsen er 6,4 % (har vært uendret i flere år).

3.1.1.2 Inntektssystemet - frie inntekter

Størrelsen på de frie inntektene til Alvdal kommune for årene 2011, 2012 og 2013:

	Regnskap 2012	Prognose 2013	Opprinnelig budsjett 2013	Budsjett 2014
Skatt av formue og	45.650.092	48.000.000	48.000.000	49.200.000

Årsbudsjett 2014

inntekt				
Rammetilskudd	83.887.060	88.660.000	88.660.000	94.700.000
Sum frie inntekter	129.537.152	136.660.000	136.660.000	143.900.000

Skattøre:

For 2013 er det kommunale skattøre fastsatt til 11,6 %. Den avgåtte regjeringen foreslo å senke dette til 11,4 % for 2014. Dette for å overholde målsetningen om at skatt skal utgjøre rundt 40 % av sektorens samlede inntekter.

Rammetilskuddet:

Spesifikasjon av rammetilskuddet:	2014	2013
• Innbyggertilskudd *	55.508.000	53.289.000
• Utgiftsutjevning	22.529.000	18.984.000
• INGAR	- 150.000	- 150.000
• Småkommunetilskudd	5.316.000	5.161.000
• Ordinært skjønnstilskudd	1.100.000	1.600.000
• Inntektsutjevning **	10.333.000	9.776.000
• Annet	100.000	

*) Beløpet er 300.000 mindre enn budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen.

***) Henger sammen med skatt av formue og inntekt

3.1.1.3 Andre tilskudd og refusjonsordninger

Rentekompensasjon for bygging av nye og reovering av gamle skolebygg, svømmehaller og kirkebygg:

Staten gir tilskudd til delvis dekning av renteutgifter ved bygging av nye og reovering av gamle skolebygg, svømmehaller og kirkebygg.

Momskompensasjon investeringer:

Momskompensasjonen av investeringer kan ikke lenger brukes i driftsbudsjettet. Den må nå brukes i investeringsbudsjettet og inngå i finansieringen av investeringene. Alvdal kommune har hele tiden benyttet momskompensasjonen fra investeringer til å finansiere investeringene, så omleggingen medfører ingen endring for oss.

Investeringstilskudd til sjukehjemsplasser og omsorgsboliger

Staten yter investeringstilskudd til bygging av nye sjukehjemsplasser og nye omsorgsboliger.

Tilskudd/refusjoner innen skolesektoren:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

Årsbudsjett 2014

- Kompetansemidler fra Staten
- Tilskudd/refusjon vedr. voksenopplæringa

Tilskudd/refusjoner innen helse:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

- Refusjon fra Staten for legetjenester
- Refusjon fra NAV for legetjenester

Tilskudd til ressurskrevende brukere:

Kommunene må sjøl dekke kostnad inntil kr 1.010.000 (kr 975.000 i 2013) pr. bruker. Eventuelt overskytende refunderer Staten med 77,5 % (80 % i 2013).

Tilskudd/refusjoner innen kultur:

Kommunen mottar i år disse tilskudd og refusjoner:

- Tilskudd fra fylkeskommunen til skolebibliotek

Tilskudd vedr. flyktninger (satsene er for 2013):

Integreringstilskudd	Bosettingsår	Sats
	År-1 (2013)	kr. 165 000 (voksen)* kr. 145 000 (barn)* kr. 215 000 (enslig voksen) kr. 165 000 (enslig mindreårig)
	År-2 (2012)	kr. 166 800
	År-3 (2011)	kr. 135 000
	År-4 (2010)	kr. 80 000
	År-5 (2009)	kr. 70 000
Skoletilskudd		kr. 11 400
Barnehagetilskudd		kr. 22 900 (engangstilskudd)
Eldretilskudd		kr. 147 600 (engangstilskudd)
Særskilt tilskudd enslige mindreårige		kr. 130 900
Personer med kjente funksjonshemminger		Tilskudd 1: kr. 165 100 (engangstilskudd)
		Tilskudd 2: Inntil kr. 825 700 i inntil 5 år

*) Personer regnes som voksne fra og med året de fyller 18 år.

3.1.1.4 Fra den avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014

- ***Innføring av valgfag på 10. trinn i ungdomsskolen***
Kunnskapsdepartementet legger opp til at opplæringen på ungdomstrinnet skal være mer praktisk, variert og utfordrende. Valgfag på 8. trinn ble innført høsten 2012 og for 9. trinn høsten 2013. Kunnskapsdepartementet foreslår nå å innføre valgfag på 10. trinn fra høsten 2014. Valgfagene skal utgjøre 1,5 time pr trinn, hvor 1/2 time er ny og 1 time er en omfordeling av eksisterende timetall. Rammetilskuddet økes med om lag 68 mill. kroner (halvårsvirkning for høsten 2014) for å kompensere for kommunenes merutgifter.
- ***Maksprisen for en heltids plass i barnehagen settes til 2.360 kr***

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2014 å fastsette maksimalprisen for en heltids barnehageplass til 2 360 kroner per måned. Dette gir en reell reduksjon i maksimalprisen på 45 kroner per måned. Kommunene foreslås kompensert for merutgiftene ved en økning i rammetilskuddet på 163 mill. kroner. Se også omtale i Prop. 1 S (2013–2014) *Kunnskapsdepartementet*.

- **Innføring av to barnehageopptak i året**

Regjeringen vil innføre to barnehageopptak i året gjennom en gradvis opptrapping, jf. Meld. St. 24 (2012–2013) *Framtidens barnehage*. Det foreslås å øke rammetilskuddet til kommunene med 241 mill. kroner i 2014, noe som gir rom for å etablere 2 900 nye barnehageplasser. Dette utgjør anslagsvis en tredjedel av plassene som kreves for å innføre to opptak. Kunnskapsdepartementet vil i forbindelse med at statsbudsjettet for 2014 blir lagt fram, sende på høring et forslag om endringer i barnehageloven. Forslaget innebærer en utvidelse av den lovfestede retten til barnehageplass, slik at barn som fyller ett år i september eller oktober neste år, blir sikret barnehageplass. Se også omtale i Prop. 1 S (2013–2014) *Kunnskapsdepartementet*.

- **Styrking av det kommunale barnevernet**

Den avgåtte regjeringen foreslo å styrke det kommunale barnevernet med ytterligere 85 mill. kroner i 2014. Kommunene skal kunne søke om midler til 150 nye stillinger, kompetanse- og samhandlingstiltak.

- **Økt kommunal egenandel for institusjonsplasser i barnevernet**

Det ble foreslått å øke den kommunale egenandelen ved institusjonsplassering til 50 000 pr måned. Det ble lagt opp til at satsene skulle økes ytterligere i 2015 og 2016. 160 mill av økningen i rammetilskuddet skal dekke utgiftsøkningen.

- **Kommunal medfinansiering av utgifter til barneverntiltak for enslige mindreårige asylsøkere**

- **Tilskuddet til ressurskrevende tjenester**

Etter dagens regler dekker staten 80 % av lønnsutgifter over 975.000 til ressurskrevende brukere under 67 år. Dette har vært en ekspanderende utgiftspost for staten, og den forrige regjeringen ville redusere statens bidrag til 77,5 %. For kommunene vil dette få regnskapseffekt allerede i 2013.

- **Fortsatt rentekompensasjonsordning for kirkebygg, skole og svømmehaller**

Regjeringen foreslår en utvidelse av rentekompensasjonsordningen for kirkebygg, slik at det i 2014 kan gis tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 500 mill. kroner. Dette har en budsjetteffekt på 0,3 mill. kroner i 2014. Ved utgangen av første halvår 2013 var det gitt tilsagn for i alt 2,9 mrd. kroner innenfor ordningen. Ordningen forvaltes av Husbanken. Se også omtale under kap. 582, post 61.

I statsbudsjettet for 2009 ble ordningen med rentekompensasjon for rehabilitering av og investering i skole- og svømmeanlegg utvidet med sikte på å innfase en investeringsramme på 15 mrd. kroner over en åtteårsperiode. Fra 2009 til 2013 er til sammen 10 mrd. kroner faset inn i budsjettet. For 2014 foreslår regjeringen en investeringsramme på 1 mrd. kroner med en budsjetteffekt på 20 mill. kroner. Ordningen forvaltes av Husbanken. Se også omtale under kap. 582, post 60.

- **Fortsatt tilskuddsordning for bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser**

Den forrige regjeringen ville gi investeringstilskudd til bygging og fornying av 12 000 heldøgns omsorgsplasser innen utgangen av 2015, og ville utvide rammene ytterligere dersom søknadsinngangen fra kommunene tilsier det. For å legge til rette for fortsatt sterk kommunal satsing, ble det foreslått 2,0 mrd kroner til 2 000 heldøgns plasser i 2014. Det ble også foreslått å øke maksimal anleggskostnad for beregning av tilskudd.

3.1.1.5 Fra den nye regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2014

- **Reduksjon i innbyggertilskuddet**

Regjeringen foreslår å redusere innbyggertilskuddet til kommunene med 576 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014 som følge av regelendringer, øremerking mv. Av dette er 250,3 mill. kroner en økning i innbyggertilskuddet som kompensasjon for økt pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2014. I Gul bok 2014 ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I denne proposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Bakgrunnen er at anslaget for konsumprisveksten i 2014 er oppjustert.

For Alvdal kommune utgjør reduksjonen 310.000 kr.

- **Økt tilskuddssats for private barnehager, fra 96 % (som den er nå) til 98 % fra 1/8-14**

Ikke-kommunale barnehager mottar i dag tilskudd tilsvarende 96 pst. av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig støtte. Regjeringen foreslår at tilskuddet til ikke-kommunale barnehager økes fra 96 til 98 pst. med virkning fra 1. august 2014. Økningen i tilskuddet vil legge til rette for et likeverdig tilbud for alle barn gjennom å utjevne kvalitetsforskjeller mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager som følge av ulik bemanning, kompetanse og lønns- og arbeidsvilkår.

- **Økt makspris for en heltidsplass i barnehagen på 45 kr, d.v.s. til 2.405 kr**
I Gul bok 2014 er det foreslått å redusere maksimalprisen for en barnehageplass reelt med 45 kroner per måned med virkning fra 1. januar 2014. Regjeringen foreslår at maksimalprisen videreføres på samme reelle nivå som i 2013. Maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass settes til 2 405 kroner per måned og 26 455 kroner per år fra 1. januar 2014. Sammenlignet med Gul bok 2014 vil endringen gi en reduksjonen i rammetilskuddet til kommunene på 163 mill. kroner som vil motsvares av økt foreldrebetaling. Tiltaket medfører også en mindre bevilgningsøkning til kontantstøtte. Samlet innsparing er 162,1 mill. kroner i 2014.
- **Ett barnehageopptak i året**
I Gul bok 2014 er det foreslått til sammen 222 mill. kroner til å starte en opptrapping mot innføring av to barnehageopptak, herunder 241 mill. kroner i økt rammetilskudd til kommunene, samt økte utgifter til kontantstøtte. Regjeringen foreslår å ikke starte en slik opptrapping.
- **Avvikle ordningen med frukt og grønt på ungdomstrinnet i skolen**
Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på skoler med ungdomstrinn med virkning fra skoleåret 2014-2015. Ordningen er regulert i opplæringsloven og forskrifter til opplæringsloven. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om endring av opplæringsloven. For å bidra til at elevene fortsatt skal kunne ha tilgang til frukt og grønt i løpet av skoletiden, foreslås det å utvide abonnementsordningen over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 711, post 74. Tiltaket medfører også en mindre bevilgningsreduksjon i bevilgningen til private grunnskoler. Tiltakene innebærer reduserte utgifter på til sammen 103 mill. kroner, herunder 107,2 mill. kroner i redusert rammetilskudd til kommunene.
- **Avvikle kulturskoletime i skole/SFO**
Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med én uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO på barnetrinnet (1.–4. trinn) med virkning fra skoleåret 2014–2015. Regjeringen Stoltenberg II fremmet 4. oktober 2013 en lovproposisjon om å innføre plikt for skoleeier til å tilby gratis kulturskoletilbud, jf. Prop. 206 L (2012–2013). Regjeringen vil fremme en melding om å trekke lovproposisjonen.
- **Øremerking av midler til kommunalt rusarbeid**
I statsbudsjettet for 2013 ble midlene til kapasitetsvekst i kommunene over kap. 763, post 61 Kommunalt rusarbeid innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Regjeringen foreslår at midlene til kommunalt rusarbeid gis som øremerket tilskudd i 2014. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet med 343 mill. kroner.
- **Regjeringen varsler økt styrking av inntektene for kommuner med størst befolkningsøkning**
- **Regjeringen varsler oppstart av et omfattende arbeid med en kommunereform i 2014.**
Regjeringen vil vurdere positive virkemidler som kan stimulere til kommunesammenslutning.

3.1.1.5 Egenandeler, gebyrer etc.

Se eget dokument.

3.1.2 Andre inntekter

3.1.2.1 Konesjonskraft

Grunnlaget for konesjonskraft er kraft som kommunen sjøl eier og som kommunen videreselger (via Ishavskraft). I 2012 mottok Alvdal kommune kr 2,6 mill. I 2013 ser beløpet ut til å bli en del lavere (budsjettet med 2,7 mill. kr i opprinnelig budsjett). Årsprognosen pr.

28.10.13 viser 1,7 – 1,8 mill. kr i konsesjonskraft for 2013. Strømpris og kraftbehov påvirker størrelsen på konsesjonskraft. Konsesjonskraftinntektene benyttes til den daglige drifta (tjenesteproduksjonen) i kommunen og inngår således i grunnlaget for tildelingen av budsjetterammer pr. enhet. I stedet for å selge strømmen kan kommunene bruke strømmen til eget bruk.

3.1.2.2 Konsesjonsavgift/kraftfond

Fra kraftprodusentene langs Glåmavassdraget fra Savalen kraftverk og helt til havs mottar Alvdal kommune konsesjonsavgift. I 2012 mottok Alvdal kommune kr 634.000.

Konsesjonsavgiften avsettes til kommunens kraftfond som brukes til tilrettelegging for og utvikling av næringslivet i Alvdal.

Kraftfondet har pr. 07.11.13 en saldo på kr 3,2 mill. Årlig avsetning til kraftfondet er normalt på mellom kr 700.000 og 800.000 inkl. renteinntekter av fondskapitalen.

3.1.2.3 Næringsfondet

Alvdal kommune har i 2013 mottatt kr 524.000 i utviklingsmidler fra Hedmark fylkeskommune. Beløpet avsettes ihht. retningslinjer fra Kommunal- og regionaldept. (KRD) til kommunens næringsfond (tiltaksfond). Fondet brukes til næringsstøtte til lokale bedriftsetableringer (også ihht. retningslinjene fra KRD). Saldo på næringsfondet er pr. 07.11.13 kr 2,0 mill.

3.1.2.4 Eiendomsskatt

Alvdal kommune har fram til nå skrevet ut og krevd inn eiendomsskatt på verker og bruk og på boliger i sentrum (utbygd på byvis). I år ser det ut til å bli krevd inn totalt kr 8.475.000 i eiendomsskatt. Eiendomsskatten på verker og bruk utgjør i 2013 om lag kr 7,9 mill. kr hvorav det aller meste kommer fra kraftprodusenter. Eiendomsskatt på boliger i sentrum beløper seg i 2013 til kr 577.000.

Kommunestyret vedtok i sak nr. 92/12 å utvide eiendomsskatteområdet for boliger og hytter til å gjelde hele kommunen. I løpet av 2013 er det foretatt besiktigelse av alle eiendommene i Alvdal med formål å oppdatere eiendomsregisteret for å skaffe seg et korrekt grunnlag for beregning av eiendomsskattetakst. Takstnemnda har utarbeidet nye vedtekter og retningslinjer for eiendomsskatt i Alvdal. Disse er vedtatt i egen sak i kommunestyret den 31.10.13 og er med og danner grunnlaget for den eiendomsskatt som vil bli skrevet ut for 2014. Rådmannen foreslår at eiendomsskattesatsen i 2014 settes til 7 promille for verker og bruk og til 3,5 promille på annen eiendom. Rådmannen anslår den totale eiendomsskatten til å bli 12,7 mill. kr i 2014. Kommunestyret vedtar promille-satsen ved behandlingen av budsjettet.

3.1.3 Gjeld, renter og avdrag

Pr. 31.12.13 vil lånegjelda være om lag 108,5 mill. kr. Av den totale lånegjelda utgjør kr 9,5 mill. START-lån. I november 2013 er det tatt opp 20,0 mill. til finansiering av 2013-investeringene. Lånet er tatt opp med avtale om flytende rente og med 30 års nedbetaling.

Av kommunens låneportefølje er ca. 35 % på bundet rente. Hvordan rentenivået vil utvikle seg i 2014 er det naturligvis vanskelig å spå sikkert om. Signaler fra sentralbanksjefen tyder på at det kun vil bli beskjeden økning i 2014. Rådmannen har i budsjettforslaget for 2014 tatt høyde for en renteøkning fra 2013-nivå på ca. 0,75 %-poeng.

Rådmannen legger i sitt budsjettforslag opp til investeringer i 2014 på hele 70 mill. kr hvorav 46 mill. kr foreslås lånefinansiert og der låneopptak må foretas ca. midt i året.

Årsbudsjett 2014

3.1.4 Likviditet og fondsmidler

Likviditeten (bankbeholdningen) de siste årene:

	01.01.2013	01.01.2012	01.01.2011	01.01.2010
Frie midler	30.829.796	44.672.000	52.678.000	44.097.000
Bundne midler	5.971.178	5.446.000	5.420.444	2.969.000

Størrelsen på de enkelte fondsmiddeltypene de siste årene (inngår i likviditeten):

	01.01.2013	01.01.2012	01.01.2011	01.01.2010
Bundne driftsfond	13.580.836	14.841.000	14.954.335	15.379.000
Frie driftsfond	12.096.546	10.751.000	13.451.876	14.196.000
Bundne inv.fond	841.756	1.446.000	3.379.822	1.427.000
Frie inv.fond	2.064.004	2.064.000	2.064.003	2.456.000

Disposisjonsfondet (det helt frie fondet)- status pr. 10/11-13

- Saldo pr. 1/1-13: 9.036.000
- Vedtatt brukt: - 5.710.000
- Vedtatt avsatt: 3.645.000

Disponibel saldo pr. 10/11-13 6.971.000

Det er lånt følgende fra det helt frie disp.fondet:

- Kjøp av eiendom kr 1.335.000
- Bygdeboka kr 3.400.000

3.2 Driftsbudsjettet

Budsjettskjema 1A	Form. forsl.	Rådm. forsl.	Just. budsj.	Oppr. budsj.	Regnskap
	2014	2014	2013	2013	2012
	<i>i 1000 kr</i>		<i>i 1000 kr</i>		<i>i 1000 kr</i>
Skatt på inntekt og formue	-49 200	-49 200	-48 000	-48 000	-45 650
Rammetilskudd	-94 700	-94 700	-88 660	-88 660	-83 887
Skatt på eiendom	-12 700	-12 700	-8 475	-7 400	-7 548
Andre generelle statstilskudd	-4 500	-4 500	-6 450	-5 600	-4 285
Konsesjonsinntekter	-1 900	-1 900	-1 900	-2 700	-2 632
Sum frie disponible inntekter	-163 000	-163 000	-153 485	-152 360	-144 002
Renteinntekter og utbytte	-1 600	-1 600	-1 600	-2 100	-1 775
Renteutg. og andre finansutg.	4 100	4 100	3 600	4 300	3 356
Avdrag på lån	7 830	7 830	7 550	7 550	7 413
Netto finansinntekter/-utgifter	10 330	10 330	9 550	9 750	8 994
Avsetning til disp.fond	2 700	2 750	5 686	2 316	1 712
Avsetn. til klima- og energifond	0	0	0	0	-
Avsetning av premieavvik	5 700	5 700		3 500	
Tilb.føring til disp.fondet	1 600	1 600			
Avsetning til bundne fond	3 800	3 800	5 800	4 950	4 271
Bruk av tidligere års overskudd			-3 645		-1 062
Bruk av disp.fond					-6 068

Årsbudsjett 2014

Bruk av fond premieavvik	-3 500	-3 500		-4 430	
Bruk av bundne avsetninger	-500	-500	-500	-500	-1 100
Netto avsetninger	9 800	9 850	7 341	5 836	-2 247
Overført til inv.regnskap	1 500	1 500	1 210	1 210	1 210
Kalkulatoriske renter/avdrag					88
Avskrivninger	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 860
Til fordeling drift	-147 870	-147 820	-141 884	-142 064	-142 817
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	147 870	147 820	141 184	142 064	139 172
Overskudd/underskudd	-	-	-700	-	-3 645

Budsjettskjema 1B					
	Form. forsl.	Råd. forsl.	Just. budsj.	Oppr. budsj.	Regnskap
	2014	2014	2013	2013	2012
	<i>i 1000 kr</i>		<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Til fordeling drift (skjema 1A)	-147 870	-147 820	-141 884	-142 064	-142 817
Steigen skole	10 143	10 143	9 930	9 830	9 986
Plassen skole	8 765	8 765	8 620	8 580	8 029
Alvdal ungdomsskole	9 457	9 457	9 412	9 412	10 129
Helse	12 965	12 965	12 381	11 881	11 871
NAV sosial	2 743	2 743	2 565	2 565	2 259
Pleie, rehab. og omsorg	37 195	37 195	36 224	34 824	36 351
Landbruk og miljø	1 930	1 930	1 674	1 674	1 784
Kultur	5 030	5 030	4 704	4 704	4 370
Kommunalteknikk	9 270	9 270	8 283	8 283	7 866
VAR-området			1 000		895
Plassen barnehage	4 036	4 036	3 830	3 690	3 584
Øwretun barnehage	7 673	7 673	6 775	6 665	6 767
Servicekontoret	10 440	10 440	9 602	9 602	9 354
"Enhet" Diverse	25 923	25 873	22 484	23 824	21 072
Avskrivninger	4 500	4 500	4 500	4 500	4 855
Premieavvik inneværende år	-5 700	-5 700		-3 500	
Premieavvik forrige år	3 500	3 500		5 530	
Reduksjon i pensjonspremien			-800		
Sum drift	147 870	147 820	141 184	142 064	139 172

Årsbudsjett 2014

3.3 Investeringsbudsjettet

	Opprinn.	Justert	Forslag	Vedtatt	Vedtatt	Vedtatt
	budsjett	budsjett	budsjett	økon.plan	økon.plan	økon.plan
	2013	2013	2014	2015	2016	2017
Investeringsprosjekt						
Kaldtlager Taubanetomta	670	0				
Ombygging i komm.husets 1. etasje	200	0				
Infrastrukturiltak Steia	5 000	4 000	7 000			
Brannstasjon	2 000	2 895				
Næringsareal på Steimosletta	750	50	2 000			
Bil i kommunalteknikk	200	200	250			
TFF-boliger	52 000	10 000	42 000			
Veiomlegging ved Alvdal Skurlag	8 000	500	7 500			
Opprusting Sjulhusveien			2 700			
Nytt ventilasjonsanlegg kjøkkenfløy Solsida	1 500	50	1 450			
Plassen barnehage, tilbygg 40 m2	820	820				
Forprosjekt skole	500	500				
Bekkenspylere	180	180				
Bil i hjemmetjenesten	100	100				
Kino	500	740				
Utvivelse Alvdal kirkegård	1 000	0	200	800		
Alvdal sokneråd - diverse			370			
Tilpasninger Steigen skole		155				
Solskjerming Alvdal ungd.skole		200				
Steamkjele		110				
Nytt gassanlegg på kjøkkenet på Solsida		180				
Låser til inng.dører i komm.huset og Solsida			400			
Renovering og nytt kjøkken i 2 nord Solsida			500			
Krokfliftbil			1 500			
Aldersboliger 1-6. Opprusting bad/adkomst			810	690	690	690
Elektroniske tavler til skolene			210	325		
Veinavnskilt			1 300			
Oppgradering av høyhall + asfaltering Thorestrøa			430			
Landingsplass for helikopter ved komm.huset			100			
Universell utforming kommunale bygg			100			
Uthus og parkeringsplass ved Øwretun				200		
Ny vei fra FV29 og opp til Steimoegga			0	5 000		
Bil i hjemmetjenesten				200		
Renovering av kjøkkenet på Solsida					4 000	
Skole					40 000	60 000
Sum	73 420	20 680	68 820	7 215	44 691	60 690
Selvkost-investeringer:						

Årsbudsjett 2014

Vann og avløp på Plassmoen	1 600	1 600				
Slutføring av vann og avløp på Plassmoen			160			
Renseanlegg Strømmen			100	900		
Kloakkanlegg Steibrua - Tronsåa			0			
VA på Steia			0	3 000		
Utskifting pumper Gulløymoen				150		
Utskifting kummer / utstyr / eternittledn.				500	500	500
Nytt renseanlegg						55 000
Sum	1 600	1 600	260	4 550	500	55 500
Totale investeringer:	75 020	22 280	69 080	11 765	45 190	116 190

Finansiering:	2013	2013	2014	2015	2016	2017
Momskompensasjon	14 684	4 136	13 764	1 443	8 938	12 138
Tilskudd	10 000		10 000			
Bruk av fond						
Salg av boliger/leiligheter						
Overføring fra drift						
Lån	50 336	18 144	45 316	10 322	36 251	104 052
Sum:	75 020	22 280	69 080	11 765	45 190	116 190

Nybygg TFF – 42 mill

Investeringsprosjektet er startet opp. Kostnadsramme på 52 mill inkl mva. Forventet ferdigstillelse vinter 2014 – 2015. Budsjetter med kr 42 mill for budsjettåret 2014, ihht til økonomiplan.

Veiomlegging Alvdal Skurlag – 7,5 mill.

Investeringen ligger i økonomiplanen. Tidspunkt for gjennomføring må sees i sammenheng med entrepris på Steien bru. Prosjektet kan starte i 2014, men vil gå over i 2015.

Infrastrukturiltak – Steia – 7 mill

Det knyttes usikkerhet til gjennomføring av infrastrukturiltak på Steia, da vesentlige deler av dette omfatter statens vegvesen sin finansiering av gata. Kr 7 mill er tenkt avsatt til de resterende tiltak som må dekkes av kommunen, men rehabilitering av gata, vil influere på gjennomføring av gjenstående investeringstiltak. Likevel vil en avsetning kunne være formålstjenlig for å dokumentere kommunal medfinansiering der det kreves.

Nytt låssystem – kommunehus og Solsida – 400.000

Dagens låssystem sikrer ikke kommuneshuste og Solsida i tilstrekkelig grad. Nøkler er på avveie. Nytt låskort system vil bedre sikkerheten. Nytt system må sees i sammenheng med valg av låssystem i nytt TFF – bygg.

Generell renovering og nytt kjøkken i 2 etg nord, Solsida – 500.000

Tiltaket gjelder vedlikehold på institusjon.

Krokliftbil – 1.500.000

Kommunens krokliftbil begynner å preges av alder og slitasje. Det er vurdert som hensiktsmessig økonomisk sett å foreta et bytte til ny i 2014.

Aldersboliger 1 – 6 - 810.000

Tiltaket er i henhold til opprustingsplan av aldersboliger 1 – 6, samt økonomiplan.

Elektroniske tavler – skole – 360.000

Årsbudsjett 2014

Skolene ligger inne med kjøp av elektroniske tavler på budsjettplanen. Dette er planlagt med kjøp over to år. Det forutsettes at utstyres som anskaffes er kompatibelt til, og kan overføres til eventuelt nytt skolebygg.

Høyhall Thorestrøa – 430.000

Oppgradering av høyhall Thorestrøa. Her må det støpes nytt golv , ny fasade sør samt ny port. Inkludert i tiltaket er også asfaltering av plass foran brannstasjon.

Opprusting av Sjulhusveien - Kr. 2.700.000

Opprusting av Sjulhusveien med dekke av asfalt på strekningen kommunehuset – kryss Skurlaget i alt 1430 meter. Det knyttes usikkerhet til hvorvidt dette kan realiseres i 2014. Prosjektet må sees i sammenheng med veiomlegging Alvdal Skurlag. Strekningen kommunehuset – kryss Skurlaget har vært preget av dårlig standard i lang tid. Når det så gjøres store utbedringer i hver ende av denne strekningen, vil det være naturlig å vurdere en oppgradering av hele vegstrekningen.

Næringsareal Steimosletta – kr 2.000.000

Investeringen innbefatter fullføring av veg på baksida av Taverna, og næringsareal, samt oppgradert adkomst i forkant av YX – stasjon.

Ny bil kommunalteknikk – 250.000

Ny varebil som ledd i opprettholdelse av teknisk standard på bilpark innen kommunalteknikk.

Prosjektering Utvidelse kirkegard -200.000

Det tas høyde for at man høsten 2014, etter fullført reguleringsplan for Steia, kan gjennomføre prosjektering for utvidelse av kirkegard. Selve investeringen vil komme i 2015.

Veinavnskilt, anskaffelse og oppsetting – 1.300.000

På vegne av kommunene Alvdal og Tynset, er det innhentet tilbud på anskaffelse og oppsett av veinavnskilt, jf prosjekt registrering veg – og gatenavn i Alvdal kommune.

Diverse investeringer Soknerådet – 350.000

Inn i summen går investering til ny kirkegårdsgraver (gravemaskin), ny hovedtavle samt ny nødutgang i kirka. Gravemaskin vil brukes i kombinert bruk mellom kommunalteknikk og kirka.

Universell utforming av kommunale bygg – 100.000

Tiltaket kom opp som forslag fra formannskapet og ble enstemmig vedtatt. Beløpet er ment brukt til enkle tiltak som for eksempel teleslynger i formannskaps-/kommunestyresal, ved skranken i kommunehuset osv og så langt beløpet rekker til tilrettelegging for rullestol.

Investeringer VA

Fullføring av VA – ledning Strømmen – 100.000

Fullføring av VA – ledning Strømmen i påvente av bevilgning til nytt renseanlegg i 2015. . Her må det med stor sannsynlighet utføres en kryssing av RV3 med boring gjennom vegen.

Vann og avløp – Plassmoen – 160.000

I hht til økonomiplan og pågående prosjekt m / vann og avløp i området.

Årsbudsjett 2014

4 Enhetene - drift

4.1 Steigen barneskole

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	9.315	9.986	10.000	10.143
Faste årsverk	19,3	20,0	20,2	
Elevtall	122	120	114	
Kostnad pr. elev (i 1000 kr)	76	83	88	
Elevtall i SFO	26	23		

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	9 830 000
Lønnsoppgjør i 2013	110 000
Prisstigning i 2014	10 000
Økt pensjonspremie	183 000
Økte inntekter SFO	-9 000
Økt tilbud i SFO	20 000
Rådmannen forslag til ramme 2014	10 143 000

Endringstiltak

Utvidet sfo tilbud i ferier – kr 20.000

Utvidet sfo tilbud i ferier (felles tiltak for begge barneskolene). Behovsundersøkelse våren 2013 viser et økende sfo behov i skolens ferier; 40 stk meldte om behov i høstferien, 35 i vinterferien og 50 stk i sommerferien. Nabokommunene til Alvdal tilbyr i dag sfo i de fleste ferier. Kostnad for utvidelse av sfo tilbudet er lønn 2 ansatte pr uke i 6 uker. Inntekt er foreldrebetaling.

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Målsetting	Suksessfaktorer	Tiltak	Prestasjonsmål
	Hva vi må være sterke på	Hva vi må lykkes med	Hvilke tiltak må i verk-settes for å nå målene?	Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	<ul style="list-style-type: none"> Skolens ledelse må ha kunnskap om økonomisk styring. Kollegiet er godt informert og har eiefølelse til enhets rammer. 	<ul style="list-style-type: none"> Budsjettjustering 1 og 2. Regnskap ved årets slutt. Prioritering av 	<ul style="list-style-type: none"> Regnskap i samsvar med budsjett ved årets slutt. - - -
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> Leder med faglig oversikt. Høy grad av tilstedeværelse. Kollegialt samarbeid gjennom team- og 	<ul style="list-style-type: none"> God dialog ansatte – leder i forhold til hverdagen. Bruke skolevandring aktivt. Høy grad av medbestemmelse. Styrke ansattes rolle i utviklingsarbeid og daglig 	<ul style="list-style-type: none"> Øke arbeidsnærværet med 3 % fra 2013 til 2014 Skolens praksis blir betegnet som tilfredsstillende i Ståstedsanalyse (76, 77, 83, 84, 90, 95)

Årsbudsjett 2014

		<ul style="list-style-type: none"> fagjobbing. Høy grad av kollegial deling. Øke faglig kompetanse innen spes.ped. 	<ul style="list-style-type: none"> drift. Deltakelse i regionale utviklingsprosjekt. 	Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	Høyt fokus på god klasseledelse: Elevene skal få faglige utfordringer tilpasset sitt nivå. Bruke tidlig innsats målretta. Mobbesaker /elevsaker behandles så raskt som mulig. Legge til rette for god samarbeid hjem-skole	<ul style="list-style-type: none"> Følge skolens mobbeplan og gjennomføre (og følge opp) årlige undersøkelser. Henvendelser til skolen blir bevart korrekt. Årlige temaer om «god praksis» og oppfølging av nasjonale prøver. Ansatte og rektor er åpne for dialog med foreldre og øker å løse utfordringer på lavest mulig nivå.. Foreldreskolen gjennomføres fast på 1. trinn. 	Nasjonale prøveresultater på landsgjennomsnitt over tid. Resultatet på «trivsel, motivasjon, arbeidsforhold og læring» i elevundersøkelsen skal være under eller lik landsgjennomsnittet. Foreldreundersøkelsen – svar innen «dialog og medvirkning» ha hovedvekt på «noe fornøyd» og «svært fornøyd» Ingen klagesaker.

Beskrivelse av drift - 2014

- Fagkompetanse: Mangler kompetanse innen musikkfaget og deler av spes.ped., men er ellers godt rustet mht ønsket kompetansebehov og alders- og kjønnssammensetning.
- Tjenestetilbud: I henhold til innsparing ved budsjettbehandlingen 2013 er det en liten nedgang i totalt timetall fra 2013 til 2014. Ekstra inntekter (statlig tilskudd til studier) og mindre bruk av vikar ved sykdom har gjort det mulig å opprettholde deling i praktisk estetiske fag på mellomtrinnet (store elevkull) og svømmeopplæring på alle trinn.. Fra høst 2014 kan det løses ved at færre timer går med til redusert leseplikt (alder). I budsjett for 2013 ble det lagt inn en nedskjæring i norsk 2 tilbudet. Dette har ikke vært mulig å gjennomføre med 5 tilflyttende elever uten særlig norskkunnskap (tilhørighet på 4 klassetrinn). Har høsten 2013 blitt dekket gjennom reduserte kostnader i vakant stilling. Fra 2014 må mer av opplæringen gis innenfor klassenes egne ressurser (ca 8 t).
- Elevundersøkelse og resultater fra nasjonale prøver viser positiv faglig utvikling.
- Spes.ped. behov og utfordringer: Inneværende skoleår har færre elever vedtak om spes.ped. Det har skjedd en positiv dreining fra spes.ped. til tilpasset opplæring. Men samtidig med reduserte behov for noen, har det blitt synliggjort økte behov for andre elever. Det betyr at forventet reduksjon av spes.ped. timer fra skoleåret 2012/13 til 2013/14 ikke var realistisk å

Årsbudsjett 2014

gjennomføre. I årsramma for 2014 ligger det likevel en forventning om 10 færre spes.ped. timer fra skoleåret 2014/15.

Andre utfordringer: Endret og økt sfo behov betyr at kommunen bør utvide sfo tilbudet og tilpasse tilbudet til brukernes behov. Flere foreldre jobber fulltid og færre har familie/nettverk til å se etter ungene i skolens ferier.

4.2 Plassen barneskole

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	7.403	8.029	8.615	8.765
Faste årsverk	13,8	15,0	14,1	
Elevtall	97	100	103	
Kostnad pr. elev (i 1000 kr)	76	80	84	
Elevtall i SFO	23	31		

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	8 580 000
Lønnsoppgjør i 2013	71 000
Prisstigning i 2014	10 000
Økt pensjonspremie	108 000
Økte inntekter SFO	-6 000
Rådmannens forslag til ramme 2014	8 765 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	«Budskapet» ut til de ansatte for å sikre ansvarlighet/eiefølelse Lojalitet i alle ledd til de føringer som gis	Hyppig rapportering God skoloring av ledere i bruk av de ulike redskaper	- - Regnskap +/- 1 -2 % av budsjett -
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	Godt organiserte møteplasser for faglig utveksling Kollegial deling Gode holdninger til nærvær Riktig folk på rett plass Riktig kompetanse blant de ansatte og mulighet for kompetanseheving	Ledelse legge til rette for samarbeid ved timeplanlagte treffpunkt Fortsette arbeidet i regionale nettverk Bli flinkere på å heie fram godt nytt - og heie på hverandre Løfte fram det vi lykkes med og spre kunnskapen om dette Kompetanse for kvalitet	Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune

Årsbudsjett 2014

			Medarbeiderundersøkelse hvert 2. år Medarbeidersamtale	Sykefravær < 3%
				Min. en lærer i vid utd. til min behov er dekket. 2014: Engelsk
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	Nulltoleranse for mobbing Godt og utstrakt samarbeid med elever, med foreldre, mellom skoler og barnehager, mellom de ansatte og skolene imellom Alle henvendelser blir besvart på en ryddig måte og ansatte og ledelse er ydmyke ift kritikk	Egen gruppe behandler og følger opp mobbesaker Elevundersøkelsen Elevsamtaler, 4-5 pr. år Gode prosedyrer for faglig veiledning To utviklingssamtaler med foreldre årlig (økt foreldreperspektiv) Ståstedsanalysen Noe felles arbeidstid/ped.tid på tvers av skolene	Sykefravær < 3% Elevundersøkelsen: Mobbing på skolen > 1,4 Faglig veiledning > 3,5 Faglig utfordring > 4,1 Mestring >4 Foreldreundersøkelsen: Dialog og medvirkning: >75 % på øvre del Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an ift kompetansemålene: >90% på høyeste score

Beskrivelse av drift 2014

Mindre mulighet for sammenslåing

Grunnet små elevkull to år etter hverandre, har vi de siste tre skoleårene hatt mulighet for å slå sammen dagens 6. og 7.klasse (totalt 21 elever) ni timer pr. uke for slik å holde oss innenfor budsjett. F.o.m. høst 2014 vil vi ikke lenger kunne opprettholde denne innsparingen i og med at 7.klasse går over til u skolen. Tanken er å kompensere noe med midler som nå brukes til no2 på årets 7.trinn. Vanskelig å si noe om konsekvens før ved 2.tert.rapp.

Spes ped

Det brukes 16 lærertimer og seks assistenttimer til spesialundervisning på årets 7.trinn, noe som tilsier en årlig utgift på ca. kr. 456 000,-. Ressursbehovet vil være omtrent det samme for elevene når de kommer til u skolen, kun med den endring at det i noe grad kan være sambruk med elever fra Steigen. Deler av ressursene er tilført underveis i klassens skoleløp og burde da prinsipielt følge trinnet videre. Det meldes imidlertid om 17-18 elever i 1.klasse på Plassen høsten 2014. Enheten er gjort oppmerksom på at det ligger store ressursbehov knyttet til en av disse. Dette barnet har full voksendekning i barnehagen, og det må påregnes like stort behov fra høsten. Slik sett vil det være behov for midlene som i dag brukes til spes ped 7.trinn på høstens 1.trinn, og det blir kunstig å overføre midlene til u skolen. Etter drøftinger med u skolen, ser det ut til at behovet dekkes innenfor den skolens rammer, og at midlene derfor blir liggende på ansvar 20210.

10220 Vikar ved permisjon med lønn

Det blir et misforhold mellom utgifter til vikar og inntekt av fødselspenger. Dette har flere årsaker; vikar avlønnes høyere enn lærer i permisjon samt at det overhodet ikke refunderes for pensjon eller for feriepenger utover 60 dager. Netto utgift ca.kr. 57 000,-

Ellers: Det er lagt inn marginale tall, intet «slingringsmonn», og det er ikke lagt inn noen økning av bemanning etter at lærling slutter i løpet av våren. Det kan bli påkrevet med en liten økning, men det

Årsbudsjett 2014

er vanskelig å si bestemt pr. i dag. Likedan blir det noen overføringer mellom arter. Utgift til sfo i ferier er ikke lagt inn.

Budsjettet er lagt i balanse, men det er da gjort kutt på om lag 50 000 kr. innenfor området lønn for å få dette til. Denne tilpasningen er så vidt liten, og undertegnede velger derfor å justere i første tertialrapportering dersom det ligger an til en negativ utvikling.

Utvikling

Elevtallet ligger stabilt rundt 100, og dette ser ut til å holde seg slik de nærmeste årene. Det er relativt høy kompetanse blant de ansatte, og de faglige resultatene (nasjonale prøver) må anees som gode.

Utfordringen ligger i å rekruttere flere menn til enheten, og å rekruttere inn nye, gode allmennlærere og fagarbeidere etter hvert som de erfarne slutter.

Avklaring rundt framtidig skolestruktur vil gi føringer for satsningsområder framover.

4.3 Alvdal ungdomsskole

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	8.940	10.129	9.446	9.457
Faste årsverk	20,2	19,8	18,8	19,2
Elevtall	104	104	103	
Kostnad pr. elev (i 1000 kr)	84	94	92	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	9 412 000
Omstilling, vedtatt i økon.plan	-155 000
Lønnsoppgjør i 2013	85 000
Prisstigning i 2014	10 000
Økt pensjonspremie	104 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	9 457 000

Beskrivelse av drift - 2014

Ramma til skolen blir redusert i kroner fra 2013 til 2014. Fra høsten 2014 kan det være at skolen blir nødt til å slå sammen trinnet til en klasse i noen fag, noe som gjør organiseringen mer sårbar for fravær. Det vil da gå ut over både det faglige og det sosiale for eleven, samt at det blir mer krevende for lærerne.

Dette organisatoriske grepet ønsker skolen å unngå, og vil se på muligheter for å løse det på en annen måte slik at skolen kan organisere seg med to lærere («klasser») i hvert fag på trinnet. Dette er en viktig forutsetning for å kunne fortsette den faglige utviklingen ved skolen samt ivareta elevene på en best mulig måte.

Vedrørende spesialundervisning har skolen redusert ytterligere på antall vedtak ved at denne ressursen er ført over til klassene i form av styrking i basisfag. Det innebærer at driftsnivået ikke senkes, men at ressursen kommer flere elever til gode og ikke er øremerket en enkelt elev. Det har gitt skolen mer fleksibilitet i forhold til hvordan man deler klassene, og større mulighet til tilpasset opplæring. Tiltaket er gjort etter anbefaling fra nasjonalt hold, og også fra PP-tjenesten lokalt.

«Kompetanse for kvalitet» er en nasjonal satsing innenfor skole der det tilbys gode støtteordninger for kommunen og lærere til videreutdanning. Sett opp mot at kompetansekravet til nyttilsetninger heves, bør man også heve kompetansen på de lærerne man allerede har slik at de og fyller kravet. Det vil for ungdomsskolen være avgjørende å få med noen lærere på dette, særlig innenfor språkfagene.

Årsbudsjett 2014

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	<p>Skolens ledelse må ha kunnskap om økonomisk styring.</p> <p>Kollegiet er informert om enhetens rammer.</p>	Budsjettjustering 1 og 2, regnskap ved årets slutt.	Regnskapet er i samsvar med budsjett ved årsoppgjør.
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<p>Kollegialt samarbeid gjennom team- og fagjobbing. Erfaringsdeling innen enheten</p> <p>Ansatte er med på planlegging knyttet til innhold og gjennomføring av hverdagen sin.</p> <p>Godt arbeidsmiljø med tett relasjon til leder</p> <p>Skolen som helhet bør øke faglige kompetansen særlig inne norsk/ språkfag</p>	<p>Styrke lærerteamenes rolle i utviklingsarbeid og den daglige drifta av skolen</p> <p>Opprettholde en teammodell der lærerne jobber sammen</p> <p>God dialog med ansatte/ leder i forhold til hverdagen</p> <p>Deltagelse i «Kompetanse for kvalitet»</p>	<p>Skolens praksis blir betegnet som «tilfredsstillende» i ståstedsanalysen på følgende påstander:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lærerne samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa Skoleledelsen motiverer til utviklingsarbeid <p>Ståstedsanalysen punkt 95. Lærerne samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa – skal over 90% enighet.</p> <p>Nærværet pr år bør være minimum 95% (sykefravær på maks 5%)</p> <p>Skolen bør ha minimum to lærere med 60 stp eller mer i norsk.</p> <p>Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune</p>

Årsbudsjett 2014

Bruker	<ul style="list-style-type: none"> • Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet 	<p>Klassestrukturen og lærertettheten opprettholdes i størst mulig grad.</p> <p>Elevene skal få faglige utfordringer tilpasset sitt nivå</p> <p>Mobbesaker skal behandles så raskt som mulig</p> <p>Skolen legger til rette for godt samarbeid mellom skole og hjem</p>	<p>Skolen må få rammer til å opprettholde dagens klassestruktur også med elevtall i underkant av 30.</p> <p>Tett faglig oppfølging av den enkelte elev.</p> <p>Fortsette arbeidet med vurdering for læring.</p> <p>Alle ansatte og elever må være kjent med planen mot mobbing.</p> <p>Henvendelser til skolen blir besvart korrekt og ansatte er åpne for dialog med foreldre.</p> <p>Utfordringer håndteres på lavest mulig nivå</p>	<p>Lærertetthet på nivå med tallet fra 2013. Rapporteres i GSI.</p> <p>Resultatet på faglig veiledning og utfordring skal bedres, og bør opp på landssnittet. Måles i elevundersøkelsen</p> <p>Eksamensresultater skal være over nasjonalt nivå målt over tre år.</p> <p>Resultat på «Mobbing» i elevundersøkelsen skal være under 1,4.</p> <p>Vedrørende skole-hjemsamarbeid skal svarene innen «Dialog og medvirkning» ha hovedvekt på «noe fornøyd» og «svært fornøyd». Måles i foreldreundersøkelsen.</p>
---------------	---	---	--	---

4.4 Helse

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	10.527	11.870	12.384	12.965
Faste årsverk	10,9	10,9	11,2	12,25
Netto utgift komm.helsetjen. pr. innbygger	2.641	3.018	3.148	
Netto utgift barnevern pr. innbygger	1.640	1.528	1.676	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	11 881 000
Omstilling, vedtatt i økon.plan	-75 000
Ekstra midler ang. permisjon lege	-500 000
Videreføring av økt budsj.ramme justering nr. 2/13	100 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	47 000
Komp. prisstigning i 2014	120 000
Økt pensjonspremie	320 000
Nye tiltak ihht. økonomiplan	470 000
Økning barnevern	500 000
Økte midler til helsestasjon/skolehelsetjen. ihht. Statsbud.	100 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	12 965 000

Årsbudsjett 2014

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Mål Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hvilke tiltak må til for å nå målene ?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. • Sterk budsjettstyring 	<p>Medvirkning gjennom hele året med fokus på forankring, felles forståelse, eierskap og lagspill blant de ansatte med fokus på budsjett, strategi og måloppnåelse.</p> <p>Lojalitet og respekt i alle ledd til de føringer som gis og de prioriteringer som gjøres.</p>	<p>Månedlig rapportering, og gjennomgang av strategi og måloppnåelse, «hvordan går det?» med eventuelle nødvendige korrigeringer.</p> <p>Personalmøter med fokus på hvordan nå målene sammen. Gjennomføre LEAN prosjekter og hverdags-LEAN i praksis.</p>	<p>Regnskap +/- 1 -2 % av Budsjett,</p> <p>- gjennom- føring av</p> <p>- vedtatte tiltak/ oppgaver.</p>
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetansemiljøer 	<p>Rom for å påvirke sin egen arbeidsplass og utvikle seg selv som arbeidstaker. Deling av kunnskap og kompetanse i et arbeidsmiljø preget av trygghet og lagspill. Gode holdninger til nærvær. Riktig kompetanse blant de ansatte og mulighet for kompetanseheving ved behov.</p>	<p>Tydelig ledelse som gir trygghet og utvikler tillit mellom leder og medarbeider.</p> <p>Legge til rette for og utvikle et sterkt medarbeiderskap.</p> <p>LEAN som en naturlig del av hverdagen.</p> <p>Årlig medarbeiderundersøkelse og medarbeidersamtaler.</p>	<p>Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Ledelse ≥ Snitt – KS kommune</p>
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> • Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet 	<p>God og riktig informasjon som grunnlag for riktige forventninger til tjenesten.</p> <p>Trygghet og omsorg.</p>	<p>Finne riktige nivå og formidle ut tjenesteomfang og –nivå som grunnlag for brukernes forventninger.</p> <p>Internkontrollsystem, nok tid til hver pasient i alle ledd.</p>	<p>Brukertilfredshet på fastlegeordningen > 4 (1 til 6).</p> <p>Foresattes fornøydhets med kontakten med helsestasjonen > 4 (1- 6)</p> <p>Brukere over 18 år sin fornøydhets med tjenesten innenfor psykisk helse > 4 (1-6)</p> <p>Fornøydhets med tjenesten fra ergo-/fysioterapitjenesten > 4, (1-6)</p>

Endringstiltak innenfor tildelt ramme - 2014

Legekontor.

Økning av ressurs på hjelpepersonell med 50% stilling i henhold til økonomiplan vedtak. Gir mulighet for å finne riktig balanse mellom legeressurs, hjelpepersonell og antall fastlegepasienter/konsultasjoner.

Årsbudsjett 2014

Kommunefysioterapeut.

Videreføring av utvidet stilling som kommunefysioterapeut fra 60% til 100% gjennomført i løpet av 2013. Finansiert med refusjonsordning fra staten på denne tjenesten. Gir mulighet for mer forebyggende tiltak/innsats.

Helsestasjon.

Utvidet helsesøsterressurs fra 150% til 165%, økt ramme på frie midler over statsbudsjettet med ønske om styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten i kommunene. Gir mulighet for mer forebyggende tiltak/innsats.

Psykiatritjenesten.

Utvidet fast stillingsressurs fra 180% til 200% i henhold til økonomiplan vedtak. Gir mulighet for mer forebyggende tiltak/innsats. I tillegg viktig for å rekruttere og beholde kompetanse i stillinger.

Tilskudd til Alvdal Friskliv.

Kr. 100.000 i tilskudd til Alvdal Friskliv i henhold til økonomiplanvedtak. Det må forventes en effekt av dette tilskuddet ikke minst som forebyggende helsetiltak. Kommunefysioterapeut har i dag ikke egne lokaler og utstyr for å drive aktivitet mot enkeltbrukere eller grupper. Tilskuddet gis mot en avtale om bruk av lokaler og utstyr hos Alvdal Friskliv. Det stilles krav til at Alvdal Friskliv skal være med på å utrede og eventuelt legge til rette for etablering av Frisklivssentral.

Beskrivelse av drift - 2014

Tildelt ramme gir muligheter for å videre føre dagens driftsnivå med henblikk på tjenester rettet mot enkeltbrukere. I tillegg er det en styrking innen helsestasjon, fysioterapi og psykiatri som gir rom for styrking av forebyggende arbeid generelt og mot spesielt utsatte grupper.

På legekontoret har det over tid vært utfordring med skiftende leger, diskusjon om størrelser på fastlegelister, kommunelege 1 oppgaver og stort arbeidspress. Enheten er for tiden inne i prosess hvor det skal rekrutteres ny enhetsleder. For å finne riktig balanse mellom antall legehjemler, ressurs hjelpepersonell, antall fastlegepasienter (antall pasientkonsultasjoner) og andre oppgaver foreslås det ikke i første omgang å utvide stillinger som faste hjemler.

Det settes av tilskudd på kr. 100.000 til Alvdal Friskliv. Det inngås avtale hvor kommunefysioterapeut sikres fri tilgang på å benytte lokale og utstyr til Alvdal Friskliv i forbindelse sin aktivitet som gjenytelse.

4.5 NAV sosial

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	2.115	2.259	2.565	2.743
Faste årsverk	2,0	2,0	2,0	2,0
Netto utgift rådgivn./stønad pr. innbygger	1.148	918	848	
Antall sosialhjelpsmottakere	57	59		

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	2 565 000
Lønnsoppgjør i 2013	11 000
Prisstigning i 2014	2 000
Økt pensjonspremie	32 000
Merutgift vedr. permisjon + økt lønn pga. videreutdann.	43 000
Sommerjobb ungdom	90 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	2 743 000

Årsbudsjett 2014

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring!			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Utvikling Hvilken utvikling må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • 3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. • Sterk budsjettstyring 	<ul style="list-style-type: none"> • Holde driftsnivået innefor vedtatt ramme. • Bevisst forhold til sammenhengen budsjetteringsarbeid - oppfølging av regnskap. • Uforutsette hendelser justeres i budsjettrevideringer. 	Budsjettjustering 1 og 2. Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap.	Samsvar mellom budsjett og regnskap.
Medarbeidere og kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetansemiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for personlig utvikling i et tverrfaglig kompetansemiljø. • Enheten skal til enhver tid inneha kompetanse for å veilede og bistå brukere og samarbeidspartner i forhold til enhetens virkeområde. 	<p>Beholde og rekruttere medarbeidere med ønsket kompetanse.</p> <p>Gjennomføre personalmøter med faginnhold.</p> <p>Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler.</p> <p>Gjennomføre årlige medarbeiderundersøkelser.</p>	<p>Alle medarbeidere skal inneha relevant formell kompetanse på videregående- eller høghskolenivå.</p> <p>Gjennomføres minst 1 gang pr. måned.</p> <p>Gjennomføres innen 01.05. hvert år.</p> <p>Gjennomføres innen 01.11. hvert år. På en skala fra 0-6 skal den årlige medarbeiderundersøkelsen vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).</p>
Brukere	<ul style="list-style-type: none"> • Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet 	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på veilederrollen i direkte møte med brukere. • Fokus på riktig og hensiktsmessig bistand i form av råd, veiledning og økonomiske støtteordninger. • Fokus på utadrettet informasjon som viktig samfunnsaktør. 	<p>Måle brukertilfredshet gjennom årlige brukerundersøkelser</p> <p>Registrere og behandle klagesaker</p> <p>Benytte KOSTRA-tall i analysen</p> <p>Satsing på ungdom og arbeidstrening</p> <p>Være tilgjengelig ved personlig fremmøte og på telefon.</p>	<p>På en skala fra 0-6 skal årlige brukerundersøkelser vise en fornøydetsgrad på mer enn 4 (6 er høyest).</p> <p>Alle klagesaker skal oversendes overordnet myndighet innen fristkrav i h.h.t. gjeldende lov.</p> <p>Riktige og hensiktsmessige tjenester skal vurderes opp mot KOSTRATALL for egen kommune og sammenlignbare kommuner.</p> <p>5 ungdommer skal hvert år tilbys sommerjobb i Alvdal kommune. Prosjektmidler fra eksterne samarbeidsparter kan øke antallet.</p> <p>Annonserte åpningstider</p>

Årsbudsjett 2014

				følges. Ved henvendelse på telefon skal bruker kontaktes innen 24 timer.
--	--	--	--	--

Beskrivelse av drift - 2014

Bemanning

Enheten har pr. november 2013 2 årsverk som rådgiver/sosialkonsulent. NAV Alvdal jobber for at brukere i størst mulig grad skal avklares opp mot arbeid og aktivitet. Vi ønsker å holde et høyt fokus på yrkesdeltakelse, spesielt blant ungdom. Vi arbeider med kartlegging og oppfølging slik at den enkelte bruker ikke blir passiv stønadsmottaker men en aktiv pådriver i eget liv. Kompetente medarbeidere er en forutsetning for kvalitativt godt arbeid. En av våre rådgivere fullførte bachelor i sosialt arbeid våren 2013. Dette har medført økte lønnsutgifter som enheten ikke vil kunne håndtere innenfor tildelt ramme, se foreslåtte endringstiltak.

Økonomisk sosialhjelp

Budsjettposten videreføres som for 2013. Statens veiledende satser for økonomisk sosialhjelp har de siste årene økt med 1,5-2%. De endelige satsene legges fram i desember, men det er grunn til å anta at de vil øke tilsvarende for 2014. Antatt økning av stønadssatser er ikke hensyntatt i budsjettet for 2014.

Kontorets største utfordring er å drive tiltaksrettet arbeid for å få flyktninger over i inntektsgivende arbeid. Flyktninger som kommer til Alvdal deltar i introduksjonsprogrammet (språktrening og voksenopplæring) i 2-3 år. Etter denne perioden overtar NAV ansvaret for oppfølging mot arbeid og aktivitet. I 2013 ble 3 flyktninger overført fra introduksjonsprogrammet til arbeidsrettet oppfølging fra NAV. I 2014 forventer vi å få 6-7 nye personer. Det er stor sannsynlighet for at dette medfører økte utgifter til økonomisk sosialstønad. Flere flyktningfamilier mottar dessuten supplerende økonomiske ytelser fra NAV i tillegg til introduksjonsstønden. Økonomiske utbetalingene til flyktninger utgjorde pr. oktober 2013 46% av totale utgifter til sosialstønad. Til sammenligning utgjorde utgiftene 12% i 2012 og 6% i 2011. Gruppen defineres i denne sammenheng som flyktninger inntil 5 år etter ankomst til Alvdal.

Utgifter til økonomisk sosialhjelp er vanskelig å budsjettere da det blant annet henger sammen med utviklingen på arbeidsmarkedet, mottak av flyktninger og uforutsette hendelser i enkeltpersoners liv. For å kunne jobbe innenfor foreslått budsjetttramme vil det være avgjørende at kontoret jobber målbevisst med forebyggende arbeid, rask bistand og oppfølging av brukerne. Kontoret har få langtidsmottakere av økonomiske ytelser, og tidlig innsats forebygger at brukerne blir avhengig av stønader over lengre perioder. Det foreslås ingen økning i økonomisk sosialhjelp nå, men uforutsette og vesentlige endringer må eventuelt håndteres i budsjettrevideringer.

Kvalifiseringsstønad

Tiltaksmidler til kvalifiseringsstønad videreføres. Dette er et lovpålagt tiltak. I rammeoverføringene fra staten er det lagt inn en forutsetning om at Alvdal kommune finansierer tiltaket med kr 298.000,-.

Prosjekt «Sommerjobb for ungdom»

«Prosjekt sommerjobb for ungdom i Fjellregionen» er lagt inn i rammen med kr 90.000,-. Dette medfører at Alvdal kommune kan finansiere 5 sommerjobber for ungdom i 2014. Prosjektet forutsetter at relevante kommunale enheter tilrettelegger for å ta imot ungdommer på sommerjobb. Kommunal egenandel er en forutsetning for å kunne søke om ytterligere prosjektmidler gjennom aktører på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Det ble i 2012 og 2013 innvilget midler til tiltaket fra Fylkesmannen i Hedmark og NAV Hedmark. I 2013 bevilget også Hedmark fylkeskommune midler til gjennomføringen.

Prosjektet har sitt utspring i at NAV Hedmark har vedtatt Strategisk plan for NAV 2011-2015. Planen er utarbeidet i et samarbeid mellom Fylkesmannen, NAV i Hedmark og KS Hedmark. Det er vedtatt at Nord-Østerdalen i planperioden skal ha et spesielt fokus på personer under 25 år. Som et ledd i dette

Årsbudsjett 2014

arbeidet ønsker NAV-kontorene i regionen å jobbe sammen for å skape gode arbeidstreningsplasser for ungdom.

Prosjektet er også i tråd med regjeringens satsing på «Ny Giv»; NAV skal gjennom «Ny Giv» bidra aktivt i samarbeid med fylkeskommunens oppfølgingstjeneste (OT) for økt gjennomføring i videregående opplæring. NAV sin rolle er å bistå fylkeskommunen med råd og veiledning rettet mot arbeidsmarkedet, samt å legge til rette for utprøving av arbeidsrettede tiltak i kombinasjon med opplæring fra fylkeskommunen.

«Prosjekt sommerjobb for ungdom i Fjellregionen» i 2012 og 2013 viser god resultatoppnåelse med hensyn til prosjektets hovedmål og delmål. I Alvdal deltok 15 ungdommer i 2012 og 13 ungdommer i 2013. Ungdommene har fått økt sin kunnskap om arbeidstakers rettigheter og plikter samt økt bevissthet med hensyn til å skaffe seg jobberfaring i ung alder. Prosjektet viser at sommerjobb for ungdom oppleves positivt for både ungdommene og arbeidsgiverne.

4.6 Pleie, omsorg og rehabilitering (PRO)

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	33.804	36.351	36.271	37.195
Faste årsverk	68,3	67,0		
Beleggsprosent i institusjon	104	90	Ca. 90	
Antall sykehjemsplasser	36	36	31	31
Antall oppdrag hjemmesykepleien	Ca. 52.000	Ca. 52.000		
Antall oppdrag hjemmehjelp	3.120	3.224		
Antall oppdrag husfar	2.280	1.920		
Antall hjemmeboende som kjøper middag	18	18		
Antall trygghetsalårmer	50	48	52	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	34 824 000
Videreføring av økt budsj. ramme justering nr. 2/13	600 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	330 000
Komp. prisstigning i 2014	95 000
Økt pensjonspremie	1 380 000
Økte inntekter egenandeler og salg	-135 000
Økt tilskudd til Frivilligsentralen - økt fra 75.000 til 85.000	10 000
Koordinatorstilling ihht. økonomiplan	70 000
Serviceruta	20 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	37 195 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring
--------	---

Årsbudsjett 2014

Overordnede mål				
Perspektiv	Målsetting	Suksessfaktorer	Utvikling	Prestasjonsmål
	Hva vi må være sterke på	Hva vi må lykkes med	Hvilken utvikling må til for å nå målene ?	Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjetstyring 	<ul style="list-style-type: none"> -At vi forenkler oppgaveløsningene i tjenesten. -At vi bruker ressursene optimalt og fleksibelt innen enheten. - At de økonomiske rammene er tilpasset tjenestebehovet. -At ansatte har vilje og evne til å holde kostnadene nede. - At tjenestebehovet er forutsigbart. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på økonomistyring i ledergruppen i PRO. - Kunnskap om dataverktøy og økonomistyring - Høy kvalitet på budsjettarbeidet 	<ul style="list-style-type: none"> Avvik i budsjetttramme < 2% og samsvar mellom budsjett og regnskap Brutto driftsutgifter på nivå med KOSTRA-gruppe 2 for alle tjenestene
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> -At alle ansatte drar i samme retning og mot målene for tjenesten. -At vi lykkes med IA-arbeidet og målene for nærvær i tjenesten -At vi lykkes med rekruttering og skaffe tilstrekkelig og riktig kompetanse. -At vi lykkes med å beholde medarbeidere. -At ledere og ansatte i enheten forstår sin rolle i tjenesteytingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - bygge opp omdømmet i PRO - fokusere på nærvær og gode holdninger til arbeidslivet. - bruke gode samhandlingsarenaer - systematisk kompetansebygging. - gjennomføre personalmøter 	<ul style="list-style-type: none"> Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	<ul style="list-style-type: none"> -At velferdsteknologiske løsninger og hverdagsrehabilitering tas i bruk der det er hensiktsmessig og mulig. -At pårørende og frivillige i enda større grad blir delaktige i tjenestene som gis. -At ressursene er i samsvar med tjenesteomfang og tjenestenivå. -At ansatte behandler brukerne med respekt og gode verdier og holdninger til tjenesteyting. -At tjenestene fremmer helse, trivsel og livskvalitet hos brukerne. -At tjenestene medfører at bruker kan bo hjemme lengst mulig med mest mulig aktiv livsførsel og medbestemmelse. 	<ul style="list-style-type: none"> -Etterleve gode serviceerklæringer som anviser riktig tjeneste for brukere og beboere. -Skape god forståelse hos brukere og pårørende om tjenester som ytes. -Ansatte har kjennskap til lover og forskrifter og etterlever alle bestemmelser. -Gode rutiner for saksbehandling og vedtak. 	<ul style="list-style-type: none"> Resultat for brukerne >4,0 Brukermedvirkning > 4,0 Respektfull behandling >4 Tilgjengelighet >4 Informasjon >4,0

Årsbudsjett 2014

--	--	--	--	--

Endringstiltak 2014

Hjemmetjenesten:

Omdisponerer kr. 70 000 til prosjekt for multidose i hjemmetjenesten.

Det er ønskelig å opprettholde serviceruta i Alvdal. Den har stor betydning for at eldre uten egen transport kan bo hjemme lengst mulig.

Netto kostnad med fradrag av egenandel for 2014: 20 000,-.

PRO Felles:

20% stilling overføres fra PRO Felles til Dagtilbudet. Rehabiliteringskonsulent Gunhild Ledang reduserer sin stilling fra 100 til 80% i 2014 og 20% overføres Elin Trønnes. Med dette grepet opprettholdes dagtilbudet som er viktig for brukerne.

Ca 150 000 er overført fra PRO Felles til Dagtilbud og Kjøkken/vask.

Solsida omsorgsheim:

Reduserer bemanningen med 45 % stilling ved naturlig avgang.

TFF:

Økt budsjettposten for støttekontakter med 284 000 sammenlignet med 2013.

Beskrivelse av drift - 2014

PRO vil nevne følgende punkter:

- Som andre enheter i kommunen, er PRO fokusert på å få best mulig tjenester med lavest mulig ressursbruk. **LEAN** vil være et hensiktsmessig verktøy for å fjerne unødvendig tidsbruk. LEAN er god metodikk for å engasjere ALLE til dugnad for rasjonell organisering og tjenesteyting. Et pilotprosjekt i hjemmetjenesten er gjennomført med godt resultat for utvikling og endringer. PRO arbeider med kontinuerlig forbedring og forsvarlige tjenester. BEON (beste effektive omsorgsnivå) er rettesnor for organiseringen. Tjenestene balanserer mellom nye og økende krav i lover og forskrifter, faglig forståelse av forsvarlige tjenester, mellom økte forventninger fra pårørende og brukere og hva som er riktig tjenestenivå i kommunen.
- Alvdal kommune mangler fortsatt **bemannede omsorgsboliger**. Resultatet er et «hull» i «omsorgstrappa» og dermed dårligere tilbud til brukerne og høyere kostnader for kommunen

Årsbudsjett 2014

enn nødvendig. Men det er krevende å etablere bemannede omsorgsboliger så lenge det bor friske beboere i boligene. Det forutsetter også noe økte ressurser til hjemmetjenesten.

- PRO var for optimistisk mhp de **innsparinger** vi beregnet i løpet av året. Omlegging av dagtilbud og BPA møtte overraskende stor motstand fra pårørende. Nedlegging av 3 langtidsplasser og omgjøring av 2 langtidsplasser til 2 korttids/rehabiliteringsplasser, ga ikke den besparelsen vi beregnet. Det skyldes at vi må uansett ha en forsvarlig bemanningsplan. En innsparing som monner, medfører å stenge av en hel fløy, og det kan ikke gjøres før bemannede omsorgsboliger er etablert.
- PRO arbeider for å sikre full uttelling av **de nye elektroniske verktøyene i tjenesten**. (GAT, e-meldinger, journalsystemet cosdoc, veilederen med e-læring, nytt lønns- og personalsystem). Disse systemene vil etter implementering og opplæring medføre økt kvalitet på tjenesten og frigjort tid til andre oppgaver. De nye bekkenmaskinene medfører også spart tid og lavere driftskostnader.
- Tilstrekkelig kompetanse er og blir en utfordring for å imøtekomme **samhandlingsreformens** krav til det kommunale ansvaret. Vi yter helsetjenester til befolkningen uten å ha et intermediært tilbud å overføre pasienter til. Vi kjøpte kun 7 liggedøgn på sykehus i 2013. Vi mener tross dette at kvaliteten er forsvarlig.
- Følge opp planlegging og organisering av TFF når nytt bygg overtas i mai 2015. Planlegge hensiktsmessig **etterbruk av ledige boenheter** når nytt TFF står ferdig. Å etablere Meskano avd. Alvdal vil sikre god utvikling i dagtilbud/ arbeidsplasser for flere av brukerne våre. Det vil også redusere et betydelig økt behov for støttekontakter.

4.7 Landbruk og miljø

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	1.523	1.784	1.709	1.930
Faste årsverk	6,4	6,7	6,6	
Antall jordbruksbedrifter	163	157		
Antall jordbruksbedrifter med husdyr	149	140		

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	1 674 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	28 000
Komp. prisstigning i 2014	15 000
Økt pensjonspremie	150 000
Rammeøkning	60 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	1 930 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring
--------	---

Årsbudsjett 2014

Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hva må gjøres	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	3 % av netto driftsramme avsettes til driftsfond. Sterk budsjettstyring	Ledelsen må ha kunnskap om økonomistyring De ansatte må være orientert om enhetens økonomiske rammer	Aktiv jobbing med budsjettet – legge realistiske budsjett Månedlig gjennomgang av budsjett og regnskap. Budsjettjustering 1 og 2, og regnskap ved årets slutt	Samsvar mellom budsjett og regnskap
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetansemiljøer 	Legge til rette for deltakelse på relevant kompetanseoppbygging Legge til rette for personlig og faglig utvikling, gjennom god oppfølging av de ansatte	Beholde og rekruttere medarbeidere med relevant kompetanse og erfaring Gjennomføre enhetsmøter Gjennomføre årlige medarbeidersamtaler Gjennomføre medarbeiderundersøkelser	. Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
Bruker	Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet	Sørge for rutiner som bidrar til at enheten leverer gode tjenester Få tilbakemeldinger fra brukerne om deres opplevelser av tjenestetilbudet Gi gode tjenester til brukerne i alle kommunene vi betjener	Utarbeide gode samarbeidsrutiner på saker som berører både PBG og LM. Sørge for å følge dem opp. Gjennomføre brukerundersøkelser Være tilgjengelig for brukere i både Alvdal og Tynset	Jevnlige samarbeidsmøter og fagdager med PBG Gjennomføre relevante brukerundersøkelser hvert tredje år Ha faste kontordager i Tynset Gjennomføre befaringer der det er Nødvendig og nyttig

Enhet landbruk og miljø er en interkommunal enhet med ansvar for landbruks- og miljøforvaltningen i Alvdal og Tynset kommuner. I tillegg tjenesteyting innenfor landbruket i Alvdal og Tynset, selger enheten også tjenester innenfor skogbruk, viltforvaltning og lovforvaltning til Folldal kommune. Budsjettforslag for 2014 og rammen for enhet landbruk og miljø medfører i hovedsak en videreføring av driftsnivået i 2013. Enheten er opptatt av å yte gode tjenester, både innenfor lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver, noe vi mener at vi i stor grad også gjør. For å kunne opprettholde drifts- og tjenestenivået vi yter i dag er vi avhengig av at Tynset og Folldal fortsatt er villig til å betale det tjenestene koster.

Videreføring av driftsnivået betinger også en redusert husleie i rektorboligen på Storsteigen. Dette tilsier at vi får endret nåværende leieavtale med Hedmark fylkeskommune. I dette ligger ligger en usikkerhet mht. å klare å holde tildelt driftsramme.

Enheten opplever et stadig økende press mht. arbeidsoppgaver ved enheten, og den enkelte arbeidstaker får stadig flere oppgaver som skal løses. Dette medfører en etter hvert stor slitasje på flere

Årsbudsjett 2014

av medarbeiderne ved enheten. Den store og stadig økende mengden med lovpålagte oppgaver fører også til at plan- og utviklingsarbeid blir skadelidende.

Innen for skogbruk yter vi tjenester til alle de tre nevnte kommunene. Antallet skogeiere som er mottakere av enhetens tjenester gjenspeiles i antall skogfondkontoer som er til sammen 1300 stk. i de tre kommunene. Trykket på den som har ansvaret for skogbrukssaker er stort, og konstituert enhetsleder har i forbindelse med økonomiplanarbeidet 2014-2017 foreslått å opprette en 50 % stilling innenfor skogbruk. Den tildelte økonomiske ramma for 2014 gir ikke rom for dette, men det er stort ønske at dette blir vurdert på nytt fom. driftsåret 2015.

Landbruksprosjektet – Levende landbruk

I perioden 2014- 2017 vil enheten ha ansvaret med å følge opp det felles landbruksprosjektet i Alvdal og Tynset.

4.8 Kultur

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	4.348	4.370	4.704	5.030
Faste årsverk	7,7	7,1	6,7	7,2
Antall brukere av biblioteket	19.002	19.252		
Antall brukere av kulturskolen	155	130	Ca. 110	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	4 704 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	59 000
Komp. prisstigning i 2014	26 000
Økt pensjonspremie	130 000
Økt netto utgift kino	93 000
E-billettsystem på Aukrustsenteret	15 000
Diverse reduksjoner	-65 000
Økte priser kulturskole, bad og kino	-9 000
Økt internhusleie	77 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	5 030 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> God bo- og besøkskommune Årlig befolkningsvekst på ½ % 			
Perspektiv	Mål Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hvilke tiltak må til for å nå målene?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	Holde god budsjettkontroll.	God kontroll og oppfølging av budsjett gjennom hele året.	<ul style="list-style-type: none"> - God kvalitet og bredt tilbud innenfor budsjettramme. - - - -

Årsbudsjett 2014

<p>Medarbeider</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv som arbeidsgiver • Utvikle gode kompetanse miljøer 	<p>Jobbe for et godt arbeidsmiljø, med raushet, tydelighet og fleksibilitet i forhold til hverandre.</p> <p>Vi skal ville gå på jobb, og vi skal ha det så moro og bra på jobb at vi kan yte det lille ekstra.</p> <p>Samarbeide med de andre innenfor samme fagfelt i regionen. Viktig for prosjektarbeid, og egenutvikling både for personale og biblioteket.</p>	<p>Bibliotek: Jevnlige mandagsmorgenmøter. Dette for å diskutere det som skjer på biblioteket. Arrangementer, problemstillinger, andre aktuelle ting.</p> <p>Kulturskole: Ukentlige møter med kulturskolelærerne. Oppfølging av lærere, planlegging, utveksle ideer.</p> <p>Enhetsmøter hver 14. dag. Oversikt over enheten, arena for samarbeid, oppfølging ansatte.</p> <p>Årlige medarbeidersamtaler.</p> <p>Grundig forarbeid og oppfølging i forbindelse med ansettelse.</p>	<p>Jevnlige møter som beskrevet under tiltak.</p> <p>Regionalt samarbeid og møtepunkter på tvers av kommuner og fagfelt innenfor enheten.</p> <p>Lavt sykefravær.</p> <p>Mulighet for etterutdanning.</p> <p>Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune</p> <p>Ledelse ≥ Snitt – KS kommune</p>
<p>Bruker</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer • God tilgjengelighet 	<p>Gi et relevant tilbud til størst mulig del av befolkningen i Alvdal innenfor vedtatte økonomiske rammer og med god kvalitet.</p> <p>Være aktuelle for barn, ungdom, voksne og eldre.</p> <p>Gjennomføre prosjekter vi har bundet oss til, samt våre faste aktiviteter.</p> <p>Være en trivelig møteplass med lav terskel.</p>	<p>Fokusere på entusiasme, kvalitet, allsidighet og humor.</p> <p>Enhet kultur har fleksible medarbeidere som vil og får til mye.</p> <p>Fortsette et godt samarbeid med lag og foreninger. Viktig for bredde på arrangementer.</p> <p>Få til et enda bedre samarbeid innad i enhet kultur. Kulturskole og bibliotek.</p>	<p>Bibliotek: 8 spillkvelder (barn og ungdom) 8 slektskvelder (alle aldre) Invitere 2. klasse til biblioteket. De blir kjent på biblioteket og får lånekort. Gjennomføre VinterLes Gjennomføre SommerLes 2 barnehagearrangementer 4 voksenarrangementer Skaffe 2 nye leseombud Invitere 5. klasse. Oppfriskning og en «påminnelse» om biblioteket og våre tilbud. Få ebøker opp og gå</p> <p>Kulturskole: Lave ventelister. 30 % deltakelse. Tilbud for ? aldersgrupper. Tilbud innenfor ? sjangre</p> <p>Enhet kultur: Gode tilbud innenfor kino og bad. Samarbeid med lag og foreninger. Være medspiller med kulturlivet i bygda. Jobbe for at barn og unge i Alvdal skal ha godt kulturtilbud. Kvalitet i arbeidet. Synlighet i media.</p>

Årsbudsjett 2014

--	--	--	--	--

Beskrivelse av drift - 2014

Budsjettforslag for 2014 og rammen for enhet kultur medfører hovedsakelig en videreføring av drifts- og tilbuds nivået innenfor enhet kultur. Enheten ønsker å arbeide bredt og med god kvalitet, og et budsjett som gjør dette mulig er derfor vesentlig. Enhetsleder kultur mener at rammen for 2014 gjør dette mulig.

Enhetsleder ønsker samtidig å sette fokus på økonomiplanen for 2014 – 2017, hvor barne- og ungdomsmedarbeider ble lagt inn, men uten at det ble avsatt midler til det. Enhetsleder kultur mener at Alvdal bør ha et kommunalt tilbud på ettermiddag/kveld for barn og unge, som kan gi supplerende tilbud til det som allerede finnes i Alvdal. Enhetsleder kultur ser for seg en barne- og ungdomsarbeider som kan legge til rette for aktiviteter som ungdom i Alvdal etterspør, legge opp til samarbeid mellom ulike lag og foreninger som fører til aktivitet for barn og unge - drive en «ungdomsklubb» i Alvdal, med mer. Enhetsleder kultur ser også at en barne- og ungdomsarbeider kan fungere som bindeledd til andre enheter, for eksempel arbeid knyttet til helse og trivsel. Å legge til rette tilbud for barn og unge som fenger de og gir de en bedre livskvalitet kan også være en del av arbeidet til en eventuell barne- og ungdomsarbeider.

4.9 Kommunalteknikk

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjetttramme (i 1000 kr)	8.723	8.761	8.283	9.270
Faste årsverk	16,1	16,1		
Energiutgifter (i 1000 kr)	4.019	3.972	4.229	
Antall km kommunal vei	9	9	9	9
Antall utleieboliger	45	45	45	
Antall øvrige bygninger (areal i m2)	15.070	15.070	15.070	

Budsjetttramme

Opprinnelig ramme 2013	8 283 000
Lønnsoppgjør / Endring i 2013	285 000
Prisstigning i 2014	150 000
Økt pensjonspremie	320 000
Økte inntekter	-90 000
Ihht. økonomiplan	-150 000
Netto inntekt vedr. Jonstadbygget (flyttet fra «enhet» Diverse)	-230 000
Økt tilskudd til Alvdal vei	700 000
Rådmannens forslag til budsjetttramme 2014	9 270 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ %

Årsbudsjett 2014

Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Måleparametre Hvordan vi måler om vi lykkes	Prestasjonsmål Konkret ambisjonsnivå
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	<ul style="list-style-type: none"> Oversikt over kostnader før igangsetting av tiltak som vedlikehold og andre oppgaver. Felles forståelse og god forankring blant alle ansatte. 	<ul style="list-style-type: none"> Regnskap og tertialrapporter målt mot budsjett. 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre drifta i henhold til budsjett og de føringer og mål som er lagt i dette.
Medarbeidere og kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> Utvikling av og ansvar til den enkelte ansatte. Gjennomgang av hvilken kompetanse som enheten bør prioritere å ha eller rekruttere/utvikle. Tid for opplæring Medarbeidersamtaler tidlig i året. 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføring av medarbeidersamtaler, minimum 1 i året. Antall ansatte med fagbrev/-utdanning. Fagkombinasjoner blant de ansatte i forhold til enhetens behov. 	<ul style="list-style-type: none"> Avgjørelser tas på lavest mulig nivå, selvstendige medarbeidere. Ved rekruttering lykkes med å rekruttere ønsket fagkompetanse ut fra vurdert behov og prioritering. Gjennomføre kartlegging av de som ønsker å ta fagutdanning, legge til rette for at dette er gjennomførbart.
Innbyggere	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	<ul style="list-style-type: none"> Tydlig og nok informasjon til innbyggerne om hvilke tjenesteomfang og tjenestenivå som skal leveres. Være tilgjengelig i kontortiden og gi midlertidige tilbakemeldinger der hvor saker krever mer tid for avklaring. 	<ul style="list-style-type: none"> Brukerundersøkelser. 	<ul style="list-style-type: none"> Samsvar mellom den tjeneste som enheten skal levere og innbyggerne opplever å få. Være tilgjengelig for brukerne, gi respons på henvendelser og tydelige avklaringer.
Utvikling og satsning	<ul style="list-style-type: none"> God på tilrettelegging 	<ul style="list-style-type: none"> Ressurser og kunnskap blant egne ansatte. Være fleksibel i løpende prioritering av oppgaver. Økonomisk handlingsrom innen selvkostområdene til å gjennomføre prioritert utbygging. 	<ul style="list-style-type: none"> Antall prosjekter som gjennomføres med egne resurser uten kjøp av ekstern kompetanse der hvor enheten selv skal besitte denne ut fra sin kompetanseplan. Brukerfornøydhet/-undersøkelse. 	<ul style="list-style-type: none"> I forkant med klargjøring av etterspurte nærings- og boligareal. Utbygging av VA i tråd med vedtatte planer.

Beskrivelse av drift - 2014

Budsjettet for 2014 vil ikke føre til nevneverdige endringene i tjenestenivået sett i forhold til 2013. Det vil si at driften blir videreført uten store endringer. Kompetansen i administrasjonen på enheten vil bli betraktelig styrket ved at ny enhetsleder tiltrer. Administrasjonen vil med dette være tilbake til normalbemanning. Likeså vil uteavdelingen i løpet av første halvår igjen ha en normalbemanning som fører til at flere vedlikeholdsoppgaver i større grad blir utført med egne ansatte (mindre innleie). Det kan ligge en utfordring i å få ansatt ny driftsoperatør på RA med tanke på kompetanse. Ser en utfordring i at både administrasjonen og uteavdeling blir involvert i større investeringsprosjekter i regi

Årsbudsjett 2014

av Statens vegvesen. Økende krav til dokumentasjoner, oppfølging, samt pålegg fra tilsynsmyndigheter, vil også kunne bli en utfordring.

VAR-OMRÅDET:

Vann

Det er lagt til grunn at uendrede gebyrer for andre abonnenter sammen med en ny forhandlet avtale med S. Finden gjeldende fra 01.01.13, vil gi et lite underskudd som dekkes inn ved bruk av renter fra fond.

Avløpsnett / Renseanlegg

Det er lagt til grunn at 30% gebyrøkning for andre abonnenter sammen med en ny forhandlet avtale med S. Finden gjeldende fra 01.01.2013, vil gi balanse / et mindre overskudd. Dette er første skritt i en opptrapping av avgiftene over en 10-års periode for tilbakebetaling av tidligere underskudd og på sikt opparbeidelse av et positivt fond.

Renovasjon

Det er lagt til grunn at 3 % gebyrøkning vil gi et mindre underskudd som dekkes inn ved bruk av oppspart fond / renter. (Oppspart fond er på ca. 200.000,-)

Septikrenovasjon

Det er lagt til grunn at 20 % gebyrøkning vil gi balanse. Det er noe usikkerhet knyttet til kostnader fremover da eks. avtale for tømning / transport / slambehandling går ut våren 2014.

4.10 Plassen barnehage

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	3.762	3.584	3.826	4.036
Faste årsverk	8,9	8,9	8,9	8,9
Antall barn	51	43		
Antall ansatte med førskolelærerutdanning	5	4	4	
Antall ansatte med fagarbeiderutdanning	3	1	2	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	3 690 000
Økte lønnsutg. pga. økn. i antall ansatte med førskolelærerutd.	100 000
Lønnsoppgjør i 2013	75 000
Prisstigning i 2014	4 000
Økt pensjonspremie	170 000
Økt makspris (endring i statsbudsjettet fra ny regjering)	-4 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	4 036 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring			
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ %			
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hvilke tiltak må til for å nå målene	Prestasjonsmål Konkret mål

Årsbudsjett 2014

Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	Leder må ha tilstrekkelig kompetanse i økonomi.	Oppfølging ved budsjettjustering 1 og 2	- Budsjett og regnskap som samsvarer - -
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	Ha et godt omdømme ved : -stabilitet i personalet -faglighet -vektlegge godt arbeidsmiljø. Gjennomføre personalmøter med faglig innhold som øker kompetanse Ha arenaer for utveksling av kompetanse og drøfting av problemstillinger	Ansatte: Tilbake-meldinger i daglig dialog, medarb.samt, vernerunde etc. Kompetanseplan Bruke veiledning som arbeidsmetode.	100 % gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte Øke arbeidsnærværet med 3 % fra 2013 til 2014. Minst 1 ansatt i videreutdanning. Minst 5 personalmøter med faglig innhold som øker kompetanse. Gjennomføre avd.møter og ped.leder møter 2 ganger pr.mnd. Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune Mobbing, diskriminering, varslings ≥ Snitt – KS kommune Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	Spørsmål hentet ut fra brukerundersøkelse: 1. Aktivitetsinnholdet i barnehagen? 2. Barnehagens bidrag til ditt barns språkutvikling? 3. Personalets omsorg for barnet? 4. Godt samspill med de voksne? 5. Godt vennskap med andre barn? 6. Barnehagens samarbeid med hjemmet? 7. Informasjon om det som skjer i barnehagen? 8. Alt i alt, i hvor stor grad er du fornøyd med barnehagen barnet går i?	1. Bruke evalueringer for videre planlegging. Synliggjøre det arbeidet som gjøres i form av månedsbrev og daglig kontakt med foreldre.. 2. Fokus på boktras, arbeide med språkstimulering i hverdagssituasjoner 3. Reflektere over egen praksis, bruke veiledning som redskap. Barnet i sentrum 4. Ta barna på alvor, (ref. dokument barns medvirkning) ha trivselssamtaler med barna. 5. Fortsett arbeid mot mobbing, fokusere på den enkeltes positive sider 6. Ta foreldre på alvor, ved å respektere deres meninger, tilby foreldresamtaler ved behov. 7. Sende ut månedsbrev med informasjon, gi ønsket informasjon om barnet og barnehagen i hente- bringe situasjoner. 8. Arbeide for at hvert enkelt barn skal ha en god hverdag og	1. 2013:5,4 av 6. Mål 2014:5,5 2. 2013:ikke målt.Mål 2014:5,0 3. 2013:5,3 av 6.mål 2014:5,4 4. 2013:5,2 av 6 Mål 2014:5,3 5. 2013:5,3 av 6. Mål 2014:5,4 6. 2013:5,0 av 6 Mål 2014: 5,1 7. 2013:5,0 av 6 Mål 2014:5,1 8. 2013:5,1 av 6.Mål 2014:5,2

Årsbudsjett 2014

			en best mulig utvikling ved ovenstående faktorer.	
--	--	--	---	--

Beskrivelse av drift - 2014

Det er fra januar 2014, 44 barn i barnehagen, dette er en maksimal utnyttelse av plassene, bortsett fra noe ledighet på onsdager. Barnehagen er i stor utvikling og det er mye som skjer. Barnehagene i Alvdal har et godt samarbeid med de andre kommunene i Nord-Østerdal. Prosjektet «Voksenrollen i lek og læring – Likeverd i relasjoner og deltakelse.» er et samarbeid mellom kommunene som i stor grad dekkes økonomisk av fylkesmann. I forbindelse med dette, gjennomføres det i barnehageåret 2013-2014 et intensivt år der fokus er på veiledning av medarbeidere. Intensjonen er at dette skal heve kompetansen i hele personalet ved å fokusere på refleksjon over egen praksis. Dette samsvarer godt med LEAN som arbeidsmetode, og det er en positivitet i personalgruppa for å ta i bruk gode metoder for utvikling.

4.11 Øwretun barnehage

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	4.702	6.767	6.785	7.673
Faste årsverk	15,6	16,4		18,6
Antall barn	60	62	66	70
Antall årsverk med førskolelærerutdanning	4	5	4	
Antall årsverk med fagarbeiderutdanning	2	4	5	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	6 665 000
Økt ramme 1. budsj.just 1/13	360 000
Helårsvirkning flere plasser	580 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	113 000
Komp. prisstigning i 2014	6 000
Økt pensjonspremie	320 000
Redusert behov styrka tilbud	-355 000
Økt makspris (endring i statsbudsjettet fra ny regjering)	-12 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	7 673 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring
--------	---

Årsbudsjett 2014

Overordnede mål				
Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak Hva må gjøres?	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	Barnehagens ledelse må ha kunnskap om økonomisk styring.	Budsjettjustering 1 og 2, regnskap ved årets slutt.	Regnskapet er i samsvar med budsjett ved årsoppgjør.
				-
				-
				-
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<p>Ha et godt omdømme ved :</p> <ul style="list-style-type: none"> -stabilitet i personalet -faglighet -vektlegge godt arbeidsmiljø. <p>Gjennomføre personalmøter med faglig innhold som øker kompetanse</p> <p>Ha arenaer for utveksling av kompetanse og drøfting av problemstillinger</p>	<p>Ansatte: Tilbake-meldinger i daglig dialog, medarb.samt, vernerunde etc.</p> <p>Kompetanseplan</p>	100 % gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i innen mai
				Organisering av arbeidet ≥ Snitt – KS kommune
				Innhold i jobben ≥ Snitt – KS kommune
				Samarbeid og trivsel ≥ Snitt – KS kommune
				Mobbing, diskriminering, varsling ≥ Snitt – KS kommune
				Ledelse ≥ Snitt – KS kommune
				Øke arbeidsnærværet med 3 % fra 2013 til 2014.
				Minst 1 ansatt i videreutdanning. Minst 5 personalmøter med faglig innhold som øker kompetanse.
				Gjennomføre avd.møter og ped.leder møter 2 ganger pr.mnd.
				Bruker
2) Dette var ikke med i 2012-2013: Ønske om 5,0				
3) 2012-2013: 5,3 Øke til 5,4				
4) 2012-2013: 5,1 Øke til 5,2				
5) 2012-2013: 4,8 Øke til 5,0				
6) 2012-2013: 5,1 Øke til 5,2				
7) 2012-2013: 5,0 Øke til 5,1				
8) 2012-2013: 5,0 Øke til 5,1				

Årsbudsjett 2014

		8. Alt i alt, i hvor stor grad er du fornøyd med barnehagen barnet går i?	6. Ta foreldre på alvor, ved å respektere deres meninger, tilby foreldresamtaler ved behov. 7. Sende ut månedsbrev med informasjon, gi ønsket informasjon om barnet og barnehagen i hente- bringe situasjoner. 8. Arbeide for at hvert enkelt barn skal ha en god hverdag og en best mulig utvikling ved ovenstående faktorer.	
--	--	---	--	--

Beskrivelse av drift - 2014

Øwretun barnehage har fortsatt behov for utvidet småbarnsavdeling for at alle som har rett til barnehageplass ved hovedopptak skal få det. Fra 01.01.14 er det 73 barn i Øwretun barnehage. En ser at det fortsatt er store barnekull i Alvdal kommune. Tjenestenivået blir for 2014 slik drifta er for høsten 2013.

Øwretun barnehage har i dag 6 pedagogisk leder stillinger hvorav 4 er på dispensasjon dette barnehageåret. Det er en utfordring for barnehagen å få kvalifiserte søkere med barnehagelærerutdanning til å søke ledige stillinger. En pedagog er i svangerskapspermisjon. En assistent er i desember 2015 ferdig med utdanningen som barnehagelærer. Siden så mange er på dispensasjon, kreves det mer veiledning for disse. Vi kjøper veiledning fra Rendalen kommune dette barnehageåret.

4.12 Serviceenheten

Nøkkeltall for enheten

	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme (i 1000 kr)	8.441	9.354	9.602	10.440
Faste årsverk	11,45	11,85	11,85	11,50
Netto utg. til admin. pr. innbygger	4.530	4.988	5.110	

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	9 602 000
Komp. lønnsoppgjør i 2013	104 000
Komp. prisstigning i 2014	84 000
Økt pensjonspremie	320 000
Økt stillingsressurs personalsjef	230 000
Oppgradering inventar og utstyr i 1. etasje i komm.huset	100 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	10 440 000

Målstyring

Visjon	Alvdal, der det vanskelige er en bagatell, og det umulige en utfordring
Overordnede mål	<ul style="list-style-type: none"> • God bo- og besøkskommune • Årlig befolkningsvekst på ½ %

Årsbudsjett 2014

Perspektiv	Målsetting Hva vi må være sterke på	Suksessfaktorer Hva vi må lykkes med	Tiltak	Prestasjonsmål Konkret mål
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> 3 % av netto driftsramme avsettes til DF. Sterk budsjettstyring 	<p>Budsjett, både talldel og tekst-/måldel ut til de ansatte for å sikre ansvarlighet og eierfølelse.</p> <p>Medvirkning og lojalitet i alle ledd til de føringer som gis og beslutninger som tas.</p>	<p>Hyppig gjennomgang og rapportering.</p> <p>Internmøter.</p>	<p>Regnskap +/- 1 -2 % av Budsjett,</p> <p>- gjennom-</p> <p>- føring</p> <p>vedtatte tiltak/ oppgaver.</p>
Medarbeider	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv som arbeidsgiver Utvikle gode kompetansemiljøer 	<p>Godt organiserte møteplasser for faglig utveksling</p> <p>Kollegial deling</p> <p>Gode holdninger til nærvær</p> <p>Riktig folk og kompetanse på rett plass</p> <p>Mulighet for kompetanseheving</p>	<p>Ledelse, legge til rette for faglig samarbeid, kollegial deling/kollegastøtte i arbeidsdagen med strukturerte møtepunkter.</p> <p>Økt fokus på arbeid i regionale nettverk.</p> <p>Ledelse, stimulere til aktiv og strategisk tenkning på kompetanseutvikling blant de ansatte.</p> <p>Kompetanse for kvalitet</p> <p>Medarbeiderundersøkelse</p> <p>Medarbeidersamtale</p>	<p>Organisering av arbeidet $\geq$ Snitt – KS kommune</p> <p>Innhold i jobben $\geq$ Snitt – KS kommune</p> <p>Samarbeid og trivsel $\geq$ Snitt – KS kommune</p> <p>Mobbing, diskriminering, varsling $\geq$ Snitt – KS kommune</p> <p>Ledelse $\geq$ Snitt – KS kommune</p>
Bruker	<ul style="list-style-type: none"> Et helhetlig godt tjenestetilbud innenfor vedtatte økonomiske rammer God tilgjengelighet 	<p>Tett og godt samarbeid med enhetene, ledere og saksbehandlere.</p> <p>Informasjonsarbeid som gir riktig forventningsnivå blant brukere og publikum.</p> <p>Alle henvendelser blir besvart på en ryddig måte.</p> <p>Arbeidsplaner som sikrer at henvendelser og oppgaver blir besvart/gjennomført.</p> <p>Ydmykhet for kritikk, dette sammen med ros skal danne grunnlag for videre utvikling.</p>	<p>Aktiv bruk av enhetsledermøter, ta tak i og bistå i enhetene der hvor en ser behov.</p> <p>Fokus på å gjøre hverandre gode.</p> <p>Gjennomføre LEAN – prosjekter som gir kunnskap om og grunnlag for å bli dyktig på hverdags-LEAN.</p> <p>Organisere og få mer utstrakt bruk av fag TEAM i hverdagsoppgavene.</p> <p>Tilrettelegge og strukturere møteplasser for dette.</p> <p>Brukerundersøkelse</p>	<p>Lederes fornøydhhet med tjenesten fra personalavdelingen mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Lederes fornøydhhet med tjenesten fra økonomiavdelingen mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Lederes fornøydhhet med tjenesten fra IKT-avdelingen mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Lederes fornøydhhet med tjenesten fra servicetorg/sentralbord mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Innbyggernes fornøydhhet med servicetorget/publikumsmottaket mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Innbyggernes fornøydhhet med informasjon fra kommunen mer enn 4, der 6 er mest.</p> <p>Innbyggernes fornøydhhet med kommunens internett baserte tjenester mer enn 4, der 6 er mest.</p>

Beskrivelse av drift - 2014

Årsbudsjett 2014

Økning av stilling som Organisasjonsrådgiver fra 70% til 100% stilling som Personalsjef styrker arbeidet med kommunens personalforvaltning. Personalforvaltningen øker både i mengde ansatte og i oppgaver. Det oppleves som liten eller i liten grad nok ressurs på enheten til å drive saksbehandling og gjennomføre andre forvaltningsoppgaver for rådmannen. For fortsatt å være god på støttefunksjoner for enhetene og den publikumsrettede aktiviteten, vil det være mindre kapasitet til andre oppgaver som da eventuelt må legges ut på enhetene.

IKT øker i kostnad. Dette er nok en nødvendig og riktig utvikling. Utfordringen er å klare å ta i bruk og optimalisere utnyttelsen av de investeringer som gjennomføres, dette krever at det investeres i nok tid og kompetanseoppbygging for å ta ut mulige gevinster. Kostnadene på drift av IKT gjennom FARTT, her også fagprogrammer som brukes i av andre enheter ligger i budsjett til Organisasjons og serviceenheten, i stor grad ligger mulig gevinstrealisering som følge av investeringene ute på andre enheter.

Med innføring av eiendomsskatt i hele kommunen og for å høyne opplevd servicegrad gjeninnføres 4 betalingsterminer på kommunale avgifter.

4.13 Diverse

Nøkkeltall for enheten

Alle beløp er i 1000 kr	2011	2012	Prognose 2013	Forslag 2014
Budsjettramme	18.953	24.099	23.824	25.873
Netto utgift til plan, byggesak og geodata	1.878	2.082	2.730	2.612
Netto utgift til felles skoleutgifter	4.392	4.073	3.900	3.630
Netto utgift til privat barnehage	2.134	2.457	2.430	2.170
Netto utgift til brann- og redningsvesen	1.873	1.873	1.996	2.228
Netto utgift til Alvdal sokneråd	1.828	1.879	1.900	1.875
Netto utgift til kontroll og revisjon	372	381	411	436
Netto utgift til folkevalgt virksomhet	1.660	1.763	1.823	1.790

Budsjettramme

Opprinnelig ramme 2013	23 824 000
Økt ramme i budsj.just 2/13	250 000
Komp. lønns- og prisvekst	435 000
Lønnsoppgjør i 2013	23 000
Økt pensjonspremie	130 000
Redusert pensj.premie ordfører	-128 000
Økte midler til lønnsoppgjør i 2014	1 600 000
Stortingsvalget	-140 000
Reduserte utgifter til felles grunnskole	-300 000
Redusert overføring til SivilSara	-180 000
Refusjon fra Tynset kommune ang. tynsetbarn i SivilSara	-80 000
Økning til MHBR utover 3 %	186 000
Økning til Revisjon Fjell utover ord. lønn og prisstign.	13 000
Redusert behov	-158 000
Stillingsressurs	400 000
Rådmannens forslag til budsjettramme 2014	25 873 000

4.14 Interkommunale virksomheter der Alvdal kommune deltar

Alvdal kommune er med i en rekke interkommunale samarbeid. Utviklingen viser at dette har vært viktig for å sikre kompetanse og rekruttering, spesielt innen fagfelt med spesialisert kunnskap eller ettertraktet kompetanse. Det ville vært umulig for kommunen å kunne tilby samme kvalitet på disse tjenestene uten et interkommunalt samarbeid.

Enkelte av virksomhetene er organisert etter lov om interkommunale selskaper (som IKS'er) med egne styrever og administrasjon, mens noen er organisert og drives etter vertskommunemodellen.

Her følger en oversikt på samarbeid som involverer Alvdal kommune:

Tiltak	Vertskommune/ Kontor- kommune	Deltakerkommuner	Tjeneste-/ fagområde
Aksjeselskaper			
FIAS A/S	Tolga	Tolga, Os, Røros, Holtålen, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Engerdal, Stor-Elvdal	Renovasjon + konkurranseutsatt næring
MeSkano A/S	Tynset	Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os	Varig tilrettelagt arbeid Attføring, kvalifisering
Hedmark fylkesmuseum A/S, avd. Nord Østerdalsmuseet	Tynset	Os, Tolga, Alvdal, Folldal, Rendalen, Tynset	
Interkommunale selskaper (IKS)			
IKT Fjellregionen IKS	Tynset	Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga	IKT drift og utvikling
Revisjon Fjell IKS	Os	Oppdal, Rennebu, Holtålen, Røros, Os, Tolga, Alvdal	Revisjon
Kontrollutvalg Fjell IKS	Os	Oppdal, Rennebu, Holtålen, Røros, Os, Tolga, Alvdal, Folldal	Kontrollutvalg
Midt-Hedmark Brann og redning IKS	Elverum	I regionen: Tolga, Tynset, Alvdal, Rendalen og Folldal	Brann, redning og feiing, samt forebyggende brannvern
Krisesenteret for Nord-Østerdal - ny fra 2011	Lillehammer	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal	

Årsbudsjett 2014

Samarbeidsordninger

Nord-Østerdal Musiker	Tolga	Os, Tolga, Tynset, Alvdal
Teater i Fjellregionen	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)-tjeneste, inkl. logoped	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Hedmark FK
Arbeidsgiverkontroll	Røros	Holtålen, Røros, Os, Tolga, Folldal, Tynset, Alvdal, Rendalen
Jordmortjeneste	Tynset sjukehus	Fellesavtale Tynset, Alvdal, Tolga, Os, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal
Legevakt	Tynset	Tynset, Alvdal, Tolga og Folldal
Innkjøpsamarbeid	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen
Geodata	Tynset	Alvdal, Røros, Os, Tolga, Tynset, Rendalen, Folldal og NØK
Skogbrukssjef	Alvdal	Alvdal, Folldal og Tynset
Skolesamarbeid (TATO)	Tynset	Tolga, Tynset, Alvdal
Voksenopplæring (samfunnsopplæring)	Tynset	Tynset, Tolga, Alvdal, Folldal
Enhet for landbruk og miljø	Alvdal	Alvdal, Tynset
Barnevernssamarbeidet	Tynset	Alvdal, Tynset, Tolga, Folldal og Rendalen
Enhet for plan, byggesak og geodata	Tynset	Tynset, Alvdal

Annet avtalebasert samarbeid

Regionrådet for Fjellregionen	Tynset/Hedmark fylkeskommune	Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Hedmark fk	Interessepolitisk organ, prosjektutvikling og prosjektvertskap uten delegert
-------------------------------	------------------------------	---	--

Årsbudsjett 2014

Tverrfaglig opplæringskontor i Fjellregionen Musikk i Hedmark	Tynset/Røros	Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen Os, Tolga, Tynset, Folldal, Alvdal og Rendalen	myndighet etter § 27 i kommuneloven Administrering av lærlingordningen i regionen
IKA Opplandene	Lillehammer	Alvdal, Rendalen, Stor-Elvdal, Tynset, Tolga, Folldal	Arkivdepot organisert etter § 27 i kommuneloven
Samarbeidsavtaler DPS, Tynset		Rendalen, Alvdal, Folldal, Tynset, Tolga og Os	

Alvdal kommune er også deltakere i en del nettverksamarbeid innenfor ulike fagområder. I tillegg er Alvdal kommune medlem av Kommunenes Sentralforbund (KS), Landsammenslutninga for Vasskraftkommuner (LVK) og av Utmarkskommunenes sammenslutning (USS). Vi betaler medlemskontingent til alle tre.

4.15 Tilskudd til lag og foreninger

Ikke alle kommunens utgifter er relatert til tjenesteproduksjon. Kommunen yter direkte tilskudd til enkelte lag, foreninger etc. Her følger en oversikt:
Tallene i budsjett 2014 er rådmannens forslag.

	Budsjett 2014	Budsjett 2013	Regnskap 2012
Tilskudd til Aukrustsenteret	350.000	350.000	350.000
Frivillighetssentralen	90.000	85.000	75.000
Teater i Fjellregionen (Hedmark teater)	15.000	14.000	15.000
Alvdal Idrettslag	120.000	120.000	120.000
Alvdal Vei	950.000	250.000	250.000
Trossamfunn	75.000	75.000	70.000
17. mai-arrangement	8.000	8.000	9.000
Musea i Nord-Østerdal	60.000	60.000	61.000
Musikerordning for Hedmark	80.000	80.000	98.000
Støtte til politiske partier	40.000	40.000	40.000
Drift og vedl.hold Aukrustsenteret	345.000	345.000	345.000
Kulturmidler lag og foreninger	70.000	70.000	49.000

4.16 Behandling og vedtak i formannskapet den 5/12-13

Behandling:

Arne Dagfinn Øynes ba om vurdering av sin habilitet. Han fratradte under habilitetsvurdering Øynes ble funnet habil.

Forslag fra Alvdal Venstre:

Alvdal Venstre foreslår at Alvdal Vei fortsatt krever inn avgift fra brukerne av Alvdal Vei.

Begrunnelse: Dette gir større forutsigbarhet for inntekt, da kommunalt bidrag hvert år må vurderes opp mot andre budsjettposter. Å gjøre Alvdal Vei avhengig av eiendomsskatten vil redusere kommunens handlingsrom, og vanskeliggjøre realiseringen av ny

Årsbudsjett 2014

---

barneskole/idrettshall i Alvdal. Det har gjentatte ganger blitt uttalt fra talerstolen at eiendomsskatten ikke skal gå til drift, men legges inn i et prosjekt. Ny skole er århundrets prosjekt for Alvdal !

Kommunen bidrar med 250 000.- inn i Alvdal Vei for 2014. Budsjettposten reduseres følgelig med 700 000.-

Forslag fra Leif Langodden, Sp:

Kommunestyret vedtar å privatisere resterende kommunale veier i sentrum fra 1/7-2014.

Administrasjonen foretar en konsekvensutredning og melder tilbake til kommunestyret om det er enkelte veier som må unntas privatisering. Forventet innsparing 125.000.-

Omforent forslag:

Det settes av kr 50.000 til gjennomføring av jubileer i 2014. Det nedsettes en komite

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Det settes av 100 000 kroner til tiltak for universell utforming i kommunale bygg. Tiltak utføres i samråd med rådet for funksjonshemmede.

Innstillingens punkt 1 enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 2 enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 3 enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 4 enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 5 enstemmig vedtatt med følgende endringer:

-Forslag fra Venstre falt med 5 mot 2 stemmer

-Forslag fra Sp falt med 4 mot 3 stemmer

-Omforent forslag enstemmig vedtatt

Innstillingen punkt 6 enstemmig vedtatt med følgende endringer:

-Forslag fra Arbeiderpartiet enstemmig vedtatt.

Budsjettet i sin helhet enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. Skattøret for 2014 fastsettes til høyeste lovlige sats fastsatt av Stortinget. Skatteanslaget settes til kr 49,2 millioner for 2013.

2. I medhold av Lov om eigedomsskatt til kommunane av 1975 §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a-faste eiendommer i hele kommunen benyttes for skatteåret 2014. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister. Eiendomsskattesatsen fastsettes generelt i hht § 12 a,b og c til 3,5 promille og for Verker og Bruk i hht §12 e til 7 promille. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november. Ved taksering- og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte rammer og retningslinjer for taksering vedtatt av kommunestyret 31.10.2013. Bunnfradrag benyttes ikke.

3. Gebyr og betalingssatser: Foreslåtte satser slik de framgår av eget vedlegg.

4. Ordførers godtgjørelse settes til kr 669.263 (80 % av stortingsrepresentantens godtgjørelse minus diett). Varaordførers godtgjørelse settes til kr 66.926 (10 % av ordførers godtgjørelse).

5. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B i kapittel 3.2 i budsjettokumentet, med følgende endringer:

- Det settes av kr 50.000 til gjennomføring av jubileer i 2014. Det nedsettes en komite

6. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema i kapittel 3.3 i

budsjettdokumentet, med følgende endring:

- Det settes av 100 000 kroner til tiltak for universell utforming i kommunale bygg. Tiltak utføres i samråd med rådet for funksjonshemmede. Det tas opp 45 mill. kr i lån. Lånet nedbetales over 30 år.

4.17 Behandling og vedtak i kommunestyret den 19/12-13

Behandling:

Inge Rune Wahlstrøm ba om vurdering av sin habilitet. Han fratradte under habilitetsvurderingen. Han ble funnet inhabil i saken. Ola Lilleeggen tok hans sted.

Forslag til vedtak fra FrP

"Rådmannen får i oppgave å undersøke med Tynset og eventuelt andre kommuner om gevinster for tjenesteproduksjon og administrative kostnader gjennom et tettere samarbeid"

Forslag fra Mari Kveberg Ap

Alvdal kommune budsjetter ikke med overtid. KR 545.000 tas ut av budsjett. Det settes av en pott på kr 250.000 til uforutsette hendelser - ikke spesifisert på enhet. Besparelsen på kr 295.000 tilføres disposisjonsfondet.

Forslag fra Senterpartiet v / Leif Langodden vedr privatisering kommunale veier

Kommunestyret vedtar å privatisere resterende kommunale veier i sentrum fra 1/7-2014. Administrasjonen foretar en konsekvensutredning og melder tilbake til kommunestyret om det er enkelte veier som må unntas privatisering. Forventet innsparing 125.000.-

Forslag fra Senterpartiet v / Leif Langodden vedr enhet helse

Enhet helse har fått tilført økt ressurs og vi forventer derfor en økt inntjening. Enhetens budsjett justeres med kr. 100.000,- i økte inntekter.

Forslag fra Alvdal Venstre vedr Alvdal vei:

Alvdal Venstre foreslår at Alvdal Vei fortsatt krever inn avgift fra brukerne av Alvdal Vei. Begrunnelse: Dette gir større forutsigbarhet for inntekt, da kommunalt bidrag hvert år må vurderes opp mot andre budsjettposter. Å gjøre Alvdal Vei avhengig av eiendomsskatten vil redusere kommunens handlingsrom, og vanskeliggjøre realiseringen av ny barneskole/idrettshall i Alvdal. Det har gjentatte ganger blitt uttalt fra talerstolen at eiendomsskatten ikke skal gå til drift, men legges inn i et prosjekt. Ny skole er århundrets prosjekt for Alvdal !

Kommunen bidrar med 250 000.- inn i Alvdal Vei for 2014. Budsjettposten reduseres følgelig med 700 000.-

Eiendomsskattesatsen, som ble økt fra 3,0 til 3,5 promille for å dekke drift av Alvdal Vei, settes tilbake til 3,0 promille.

Forslag fra Venstre vedr omstillingsprogram

Kommunestyret forutsetter at omstillingsprogrammet vedtatt ved behandlingen av årsbudsjett 2012 videreføres. Videre bes formannskapet innen 15. mars legge fram status for omstillingen, samt forslag til justering av omstillingsprogrammet som forberedelse til

Årsbudsjett 2014

økonomiplanbehandlingen i 2014.

VOTERING

Innstillingens punkt 1 enstemmig vedtatt.

Ved votering over venstres forslag vedr Alvodal Vei, til siste setning, ble venstres forslag vedtatt med 10 mot 7 stemmer.

Innstillingens punkt 2: Ved alternativ votering mellom innstillingens pkt 2 vedr promillesats for eiendomsskattesats hht § 12 a,b og c, 3,5 promille, og Venstres forslag om 3.0 promille, ble venstres forslag vedtatt med 15 mot 2 stemmer. Innstillingens punkt 2 for øvrig enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 3 enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 4 enstemmig vedtatt

Ved behandling av innstillingens punkt 5, ble det votert over følgende forslag:

-Mari Kvebergs forslag vedr overtid vedtatt med 9 mot 8 stemmer.

-Forslag fra Senterpartiet v / Leif Langodden vedr privatisering kommunale veier falt med 9 – mot 8 stemmer

-Forslag fra Senterpartiet v / Leif Langodden vedr enhet helse enstemmig vedtatt.

-Forslag fra Venstre vedr omstillingsprogram enstemmig vedtatt

-Forslag fra Frp falt med 15 mot 2 stemmer

Innstillingens punkt 5 for øvrig enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 6 enstemmig vedtatt.

Budsjett forslaget i sin helhet enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Skattøret for 2014 fastsettes til høyeste lovlige sats fastsatt av Stortinget. Skatteanslaget settes til kr 49,2 millioner for 2013.

2. I medhold av Lov om eieendomsskatt til kommunane av 1975 §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a-faste eiendommer i hele kommunen benyttes for skatteåret 2014. I medhold av eiendomsskatteoven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister. Eiendomsskattesatsen fastsettes generelt i hht § 12 a,b og c til 3,0 promille og for Verker og Bruk i hht §12 e til 7 promille. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november. Ved taksering- og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte rammer og retningslinjer for taksering vedtatt av kommunestyret 31.10.2013. Bunnfradrag benyttes ikke.

3. Gebyr og betalingssatser: Foreslåtte satser slik de framgår av eget vedlegg.

4. Ordførers godtgjørelse settes til kr 669.263 (80 % av stortingsrepresentantens godtgjørelse minus diett). Varaordførers godtgjørelse settes til kr 66.926 (10 % av ordførers godtgjørelse).

5. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B i kapittel 3.2 i budsjettdokumentet, med følgende endringer:

- Det settes av kr 50.000 til gjennomføring av jubileer i 2014. Det nedsettes en komite
- Eiendomsskatten reduseres med kr 700.000 i henhold til punkt 2 ovenfor.

Årsbudsjett 2014

- Tilskuddet til Alvdal vei reduseres med kr 700.000.
  - Alvdal kommune budsjetter ikke med overtid. Kr 545.000 tas ut av budsjett. Det settes av en pott på kr 250.000 til uforutsette hendelser - ikke spesifisert på enhet. Besparselsen på kr 295.000 tilføres disposisjonsfondet.
  - Enhet helse har fått tilført økt ressurs og vi forventer derfor en økt inntjening. Enhetens budsjett justeres med kr. 100.000,- i økte inntekter.
  - Kommunestyret forutsetter at omstillingsprogrammet vedtatt ved behandlingen av årsbudsjett 2012 videreføres. Videre bes formannskapet innen 15. mars legge fram status for omstillingen, samt forslag til justering av omstillingsprogrammet som forberedelse til økonomiplanbehandlingen i 2014.
6. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema i kapittel 3.3 i budsjettokumentet, med følgende endring:
- Det settes av 100 000 kroner til tiltak for universell utforming i kommunale bygg. Tiltak utføres i samråd med rådet for funksjonshemmede. Det tas opp 45 mill. kr i lån. Lånet nedbetales over 30 år.

Vedtaket betyr at tallene i budsjettskjema 1A og 1B er slik:

Budsjettskjema 1A	
	Vedtatt
	budsjett 2014
	<i>Tall i 1000 kr</i>
Skatt på inntekt og formue	-49 200
Rammetilskudd	-94 700
Skatt på eiendom	-12 000
Andre generelle statstilskudd	-4 500
Konsesjonsinntekter	-1 900
Sum frie disponible inntekter	-162 300
Renteinntekter og utbytte	-1 600
Renteutg. og andre finansutg.	4 100
Avdrag på lån	7 830
Netto finansinntekter/-utgifter	10 330
Avsetning til disp.fond	3 060
Avsetning av premieavvik	5 700
Tilb.føring til disp.fondet	1 600
Avsetning til bundne fond	3 800
Bruk av fond premieavvik	-3 500
Bruk av bundne avsetninger	-500
Netto avsetninger	10 160
Overført til inv.regnskap	1 500
Avskrivinger	-6 500
Til fordeling drift	-146 810
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	146 810
Overskudd/underskudd	-

Årsbudsjett 2014

Budsjettskjema 1B	
	Vedtatt
	budsjett 2014
Til fordeling drift (skjema 1A)	-146 810
Steigen skole	10 143
Plassen skole	8 765
Alvdal ungdomsskole	9 432
Helse	12 845
NAV sosial	2 743
Pleie, rehab. og omsorg	37 130
Landbruk og miljø	1 930
Kultur	5 030
Kommunalteknikk	8 290
Plassen barnehage	3 982
Øwretun barnehage	7 608
Servicekontoret	10 440
"Enhet" Diverse	26 172
Avskrivninger	4 500
Premieavvik inneværende år	-5 700
Premieavvik forrige år	3 500
Sum drift	146 810